

GMINA BIAŁOGARD

Raport o stanie gminy za 2019 r.

www.gmina-bialogard.pl

WSTĘP

1. INFORMACJE OGÓLNE

CHARAKTERYSTYKA GMINY.....

1.1. Położenie i powierzchnia gminy	4
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	6
1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze	8
1.4. Ludność i dynamika zmian	11
1.5. Gospodarstwa rolne	18
1.6. Podmioty gospodarcze	19
1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	20
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	
2.1. Wysokość budżetu	22
2.2. Poziom zadłużenia	25
2.3. Zaległości podatkowe podatników	25
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI	
3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2019	26
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	30
4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI W SOŁECTWACH	
4.1. Remonty dróg	31
4.2. Fundusz sołecki	32
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	
5.1. Infrastruktura techniczna	38
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	43
6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	
6.1. Gospodarowanie odpadami	43
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	47
7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY	
7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2019 w gminie Białogard	49
7.2. Osiągnięcia uczniów	51
7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników	53
7.4. Dowóz uczniów	54
7.5. Baza oświatowa	55
7.6. Realizowane zadania oświatowe	56
7.7. Poziom wydatków na oświatę i zrealizowane inwestycje	57
7.8. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy	58
7.9. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	59
8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO	
8.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności	61
8.2. Długoterminowe aktywa finansowe	64
8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	64
9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA.....	
9.1. Polityka prorodzinna	66
9.2. Świadczenia rodzinne	68
9.3. Pomoc społeczna	70
10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH	
10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	76
10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2019 r.	76

11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD.....	
11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków	77
12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2019 R	
12.1. Uchwały podjęte w 2019 r.	80

WSTĘP

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, Wójt Gminy co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. W 2020 roku, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, termin ten przesunięty został do 30 lipca (31 maja plus 60 dni).

Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego za rok 2019 (funduszu sołectkiego).

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Białogard do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu wiejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

I. INFORMACJE OGÓLNE

CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Gmina wiejska Białogard jest jedną z czterech podstawowych jednostek administracyjnych w powiecie białogardzkim, a tym samym jedyną gminą wiejską w powiecie oraz jedną z 113 gmin województwa zachodniopomorskiego. Zajmuje powierzchnię ok. 328,2 km², tym samym ok. 1,4% obszaru województwa zachodniopomorskiego oraz ok. 38,8% powiatu białogardzkiego. Położona jest przy dwóch ważnych szlakach komunikacyjnych – drodze wojewódzkiej (była krajowa nr 6, tzw. S6) relacji Szczecin – Gdańsk i drodze wojewódzkiej nr 163 Kołobrzeg – Wałcz.

Siedziba gminy zlokalizowana jest w mieście Białogard, które nie wchodzi w skład gminy.

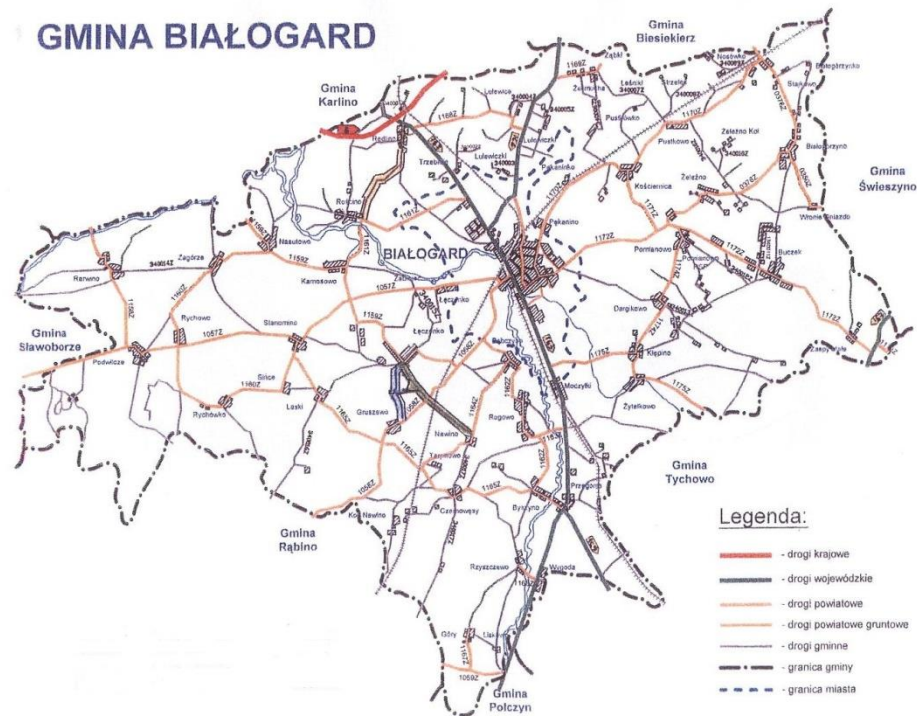
Obszar gminy otacza tereny miasta powiatowego Białogard, ważnego węzła komunikacji drogowej i kolejowej, największego w regionie ośrodka administracyjno - usługowego i przemysłowego. Od południa graniczy z gminami: Tychowo, Połczyn Zdrój i Rąbino, zaś od zachodu z gminą Sławoborze. Od strony północnej z gminami: Karlino i Biesiekierz, od strony wschodniej z gminą Świeszyno.

Położona jest na Równinie Białogardzkiej. Przepływają przez nią rzeki: Parsęta, wpadająca do niej Radew (wyznaczająca część północnej granicy gminy) oraz mniejszy dopływ Parsęty-Liśnica, przez które prowadzi szlak kajakowy. Najwyższy punkt gminy to wzniesienie Iwki niedaleko Rychówka o wysokości 114,87 m n.p.m., natomiast najniższy punkt o wysokości 11,3 m n.p.m. leży u ujścia rzeki Radwi do Parsęty.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Tylko jedna miejscowość w gminie należy do dużych pod względem ilości zamieszkujących osób – Stanomino liczące niemal 600 mieszkańców, natomiast pozostałe miejscowości liczą poniżej 400 mieszkańców.

Położenie na Równinie Białogardzkiej, charakteryzującej się stosunkowo korzystnymi warunkami dla rolnictwa, duży udział użytków rolnych, różnorodność środowiska przyrodniczego: łąki, bagna, lasy (36% powierzchni), jeziora, czyste rzeki oraz zasoby

naturalne w postaci: surowców budowlanych (kruszywa mineralne, glina), torfów, złóż gazu ziemnego - są podstawowymi bogactwami i określają funkcje gospodarcze Gminy Białogard.

Rys. nr 1. Mapa poglądowa Gminy Białogard

Najważniejszą dziedziną gospodarki w Gminie jest rolnictwo. Użytki rolne stanowią 56,04% (18385 ha) ogólnej powierzchni Gminy. Powierzchnia gruntów ornych wynosi 12364 ha.

W strukturze użytków rolnych przeważają gleby IV klasy bonitacyjnej - 48,75% ogólnej powierzchni. Użytki rolne V klasy stanowią 31,10 %, klasy III -12,25%, klasy II - 0,06 %, pozostałe 7,84 % użytków to gleby VI klasy.

Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają rozwojowi hodowli bydła mlecznego i opasowego, uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, peluski, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Czysta woda i powietrze, brak zakładów przemysłowych to wielka szansa dla rozwoju rolnictwa ekologicznego, przechowalnictwa i przetwórstwa.

Czyste wody rzek: Parsęty, Pokrzywnicy, Liśnicy, Mogilnicy, Topieli, Chotli i Radwi będące miejscem bytowania i naturalnego rozmnażania się ryb łososiowatych stały się podstawą rozwoju gospodarki rybackiej – prowadzonej w stawach hodowli ryb. Na terenie Gminy w obrębie geodezyjnym Kościernica od 2004 roku działa zajmujący się produkcją materiału zarybieniowego Ośrodek Hodowlano - Zarybieniowy Polskiego Związku Wędkarskiego „Liśnica”. Ośrodek prowadzi hodowlę narybku: troci, łososia, pstrąga

potokowego, lipienia, jazia, klenia, certy, szczupaka, sandacza, miętusa, jelca. Pod inwestycje pozarolnicze przeznaczają się grunty stanowiące własność Gminy Białogard o powierzchni 30 ha. Dopuszcza się lokalizację obiektów produkcyjnych na obszarze całej Gminy pod warunkiem kompleksowego spełnienia wymogów w zakresie: gospodarki wodno – ściekowej, przewidzianym w przepisach sanitarnych, ochrony środowiska i prawa budowlanego, z wyłączeniem terenów preferowanych do wykorzystania na cele rekreacyjne, prawnie chronionych i rekomendowanych do ochrony. Istnieje możliwość ewentualnej eksploatacji udokumentowanych złóż surowców naturalnych - pospółki w rejonie Podwilcza i Rarwina, piasków w rejonie Klepina i Pękanina, kredy jeziornej w rejonie Białogórzyna. Czyste powietrze, obfitujące w ryby rzeki i jeziora, brak zakładów przemysłowych. Zróżnicowane środowisko przyrodnicze: lasy, łąki, bagna to wielka szansa również dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Od 1999 r. Gmina Białogard jest jedną z czterech gmin tworzących powiat białogardzki będący częścią województwa zachodniopomorskiego. Obecny kształt, będący wynikiem połączenia mniejszych obszarowo gmin: Białogard, Pomianowo i Rogowo, gmina Białogard uzyskała na podstawie rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 8 stycznia 1976 r. Łączenie gmin było etapem przeprowadzonej w 1975 r. reformy, w wyniku której wprowadzony został dwustopniowy podział terytorialny kraju. Do 15 marca 1999 r. Gminę tworzyło 29 sołectw. Tego dnia utworzone zostały dwa nowe sołectwa: Gruszewo i Rarwino. 26 kwietnia 2006 roku powstało sołectwo Rychowo, a 2 marca 2007 roku najmłodsze – 33 sołectwo Zagórze. Pierwszym Naczelnikiem Gminy Białogard był Janusz Kraszewski. Od 10 maja 1976 r. do 30.11.1986 r. funkcję tę pełnił Stanisław Majewski. 01.12.1986 r. stanowisko Naczelnika objął Alfred Urbanowicz, który pełnił tę funkcję do 30.09.1990 roku. Pierwszym Wójtem gminy był pełniący tę funkcję od 1990 r. do 01.12.2014 r. Maciej Adam Niechciał. Od 01.12.2014 r. Wójtem gminy Białogard jest Jacek Smoliński. Do 1993 r. siedziba Urzędu Gminy mieściła się w tym samym budynku co siedziba Urzędu Miasta Białogard, przy ul. 1 Maja. Po opuszczeniu Białogardu przez wojska radzieckie Urząd Gminy uzyskał własną siedzibę przy ul. Wileńskiej 8.

Mieszkańcy Gminy z mocy prawa tworzą wspólnotę samorządową. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje określone ustawami zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych.

Podstawowym zadaniem Gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Gmina spełnia ten obowiązek poprzez swoje organy, realizując zadania własne i zadania zlecone.

Władze Gminy to organ uchwałodawczy – 15 osobowa Rada Gminy Białogard oraz organ wykonawczy – Wójt Gminy Białogard.

Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Przy Radzie Gminy Białogard kadencji 2018-2023 działa 5 stałych komisji:

- **Komisja Rewizyjna** – 3 radnych

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu Gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli.

▪ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia** – 7 radnych

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, ochronę dziedzictwa narodowego, sport, rekreację i turystykę, partnerstwo międzygminne, profilaktykę i ochronę zdrowia oraz promocję gminy.

▪ **Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego** – 7 radnych.

Zakres działania Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego obejmuje: gospodarkę gruntami, łowiectwo i gospodarkę leśną, zaopatrzenie w wodę, ochronę środowiska naturalnego, kanalizację sanitarną, gospodarkę odpadami komunalnymi, gospodarkę przestrzenną gminy, utrzymanie porządku i czystości w sołectwach, obronę cywilną, ochronę przeciwpożarową, gospodarkę wodną i meliorację, zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz oraz odnawialne źródła energii, utrzymanie dróg gminnych, nazewnictwo ulic i bezpieczeństwo publiczne.

▪ **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w skład której weszło 3 radnych, będących jednocześnie członkami innych stałych komisji,

▪ **Komisja Finansów i Budżetu** – tworzy ją 6 radnych.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Stale komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Białogard. Mają istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce, Rada Gminy, na podstawie prac poszczególnych komisji, podejmowała w 2019 r. strategiczne dla Gminy decyzje.

Wójt wykonuje uchwały Rady, a także zadania określone w Statucie, przepisach prawa, kieruje bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Swoje zadania wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych. Jednostki organizacyjne Gminy tworzy, przekształca, likwiduje i wyposaża w majątek - Rada Gminy.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Białogard obejmuje: Urząd Gminy Białogard, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Stanominie, Szkołę Podstawową im. ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie, Szkołę Podstawową im. Jana Brzechwy w Rogowie i Szkołę Podstawową im. Juliana Tuwima w Stanominie.

W roku 2019 nastąpiła zmiana Przewodniczącego Rady Gminy Białogard. Z funkcji tej zrezygnowała Pani Aneta Drąg, a uchwałą nr XIV/94/2019 Rady Gminy Białogard z dnia 16 września 2019 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Białogard powołana została Pani Anna Suszyńska.

1.3. Sołectwa – gminne jednostki pomocnicze.

W Gminie tworzy się jednostki pomocnicze – sołectwa.

O utworzeniu, połączeniu, podziale i zniesieniu jednostki pomocniczej rozstrzyga Rada z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych mieszkańców.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Poniżej przedstawiamy sołectwa Gminy Białogard wraz z wchodzącymi w ich skład miejscowościami.

Tab. Nr 1. Wykaz sołectw Gminy Białogard

Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
Białogórzyno	Białogórzyno, Białogórzynko, Stajkowo, Wronie Gniazdo
Buczek	Buczek, Zaspy Małe
Byszyno	Byszyno, Przegonia
Czarnowęsy	Czarnowęsy, Tarpnowo
Dargikowo	Dargikowo
Dębczyno	Dębczyno
Góry	Góry, Liskowo
Gruszewo	Gruszewo
Kłębino Białogardzkie	Kłębino Białogardzkie
Kościernica	Kościernica
Stanomino	Stanomino
Lulewice	Lulewice
Lulewiczki	Lulewiczki
Łęczno	Łęczno, Łęczynko, Łęczenko, Żabiniec
Moczyłki	Moczyłki
Nasutowo	Nasutowo, Kamosowo
Nawino	Nawino
Nosówko	Nosówko
Pękanino	Pękanino, Pękaninko
Podwilcze	Podwilcze
Pomianowo	Pomianowo
Pustkowo	Pustkowo, Leśniki, Pustkówko, Strzelec, Ząbki
Rarwino	Rarwino
Redlino	Redlino, Trzebiele
Rogowo	Rogowo
Rościno	Rościno
Rychowo	Rychowo
Rychówko	Rychówko, Laski, Sińce

Rzyszczewo	Rzyszczewo, Wygoda
Zagórze	Zagórze
Żeleźno	Żeleźno
Żelimucha	Żelimucha
Żytelkowo	Żytelkowo

Źródło: Opracowanie własne

Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej, jaką jest sołectwo, ustala rada gminy odrębnym statutem po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut określa w szczególności nazwę i obszar jednostki pomocniczej oraz zasady i tryb wyborów jej organów. Dodatkowo reguluje on organizację i kompetencje organów sołectwa, jak również zakres zadań przekazywanych tej jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji. W statucie znajdują się również odpowiednie postanowienia w sprawie kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością jednostki. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtys pełni funkcję reprezentacyjną oraz wykonawczą.

Przewodniczący rady każdorazowo zobowiązany jest do zawiadamiania sołtysa o sesji rady gminy, który może uczestniczyć w jej pracach na zasadach określonych w statucie, jednak bez prawa udziału w głosowaniu. Zwrot kosztów za udział sołtysa w sesjach rady gminy zależy od uznania poszczególnej rady. Zgodnie z przepisami radni mogą przyznać sołtysowi zwrot wspomnianych kosztów. W przypadku sołtysów naszej Gminy, do 2020 r. była to kwota w wysokości 150 zł za posiedzenie.

Głównym zadaniem sołectwa jest dbanie o zbiorowe potrzeby wspólnoty jego mieszkańców. Co prawda sołectwo nie ma swojego własnego budżetu, ale może i powinno zabiegać o środki na potrzebne działania w swojej miejscowości.

Kontrolę nad działalnością sołtysa w zakresie bieżącego wykonywania zadań statutowych oraz tych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym sprawuje rada gminy. Rada ma prawo żądania w każdym czasie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących funkcjonowania i organizacji sołectwa.

Sołtysi mogą zgodnie z ustawą uczestniczyć na zasadach określonych w statucie danej gminy w pracach rady gminy, choć nie mogą brać udziału w głosowaniu i podejmować decyzji w sprawie uchwał rady.

Sołtysowanie to praca przede wszystkim społeczna, dająca duże możliwości tym, którzy naprawdę chcą coś dla swojej miejscowości zrobić, ale stawiająca przed kandydatem na sołtysa bardzo duże wymagania. Sołtysi współpracują z lokalnymi organizacjami, które mogą pozyskiwać fundusze z zewnątrz na inicjatywy potrzebne w danej miejscowości i uczestniczą w krajowych czy regionalnych programach odnowy wsi, tworzenia wiosek tematycznych, Działaj Lokalnie, aktywizacji młodzieży, ożywiania życia kulturalnego, tworzenia na wsi miejsc pracy itd. Jak zwykle, wiele zależy od człowieka, który pełni tę funkcję publiczną. Czy potrafi słuchać i rozmawiać z ludźmi, zmotywować ich do działania społecznego na rzecz swojego miejsca zamieszkania, czy potrafi łączyć ludzi, integrować ich, budować porozumienie

w kwestiach drażliwych i konfliktowych? Czy jest otwarty na nowe pomysły dotyczące rozwoju wsi? Czy chce się uczyć i współpracować z lokalnymi organizacjami, które mogą nie tylko pomóc w jego pracy, ale zasadniczo zmienić jakość życia mieszkańców wsi? A wreszcie czy lubi swoją pracę, która jest przede wszystkim pracą społeczną, wymagającą poświęcenia czasu prywatnego, zaangażowania i serca?

W naszej gminie jest wielu sołtysów, którzy swoją pracą zyskali uznanie mieszkańców doceniających ich zaangażowanie, którzy po raz kolejny obdarowali swoim zaufaniem te osoby oddając władze lokalną w ich ręce. W dniach 30 stycznia - 15 marca 2019 r. w 33 Sołectwach Gminy Białogard odbyły się wybory Sołtysów i Rad Sołeckich. Sołtysami zostało 17 pań i 16 panów.

W sołectwach naszej gminy odbywa się wiele uroczystości i imprez, organizatorami których są zarówno sołtysi, rady sołeckie jak i sami mieszkańcy. Rok 2019 był bardzo bogaty w tego typu sposób spędzania wolnego czasu. Cykliczną imprezą organizowaną przez sołectwo Lulewice jest Bieg Pamięci Golgoty, który odbył się już po raz siódmy.

Fot. nr 1. Zwycięzcy VII Biegu Pamięci Golgoty w Lulewicach.

Źródło: B.Januszewska

Sołectwo Nosówko rozpoczęło po raz pierwszy Międzysołecki Turniej Piłki Nożnej o puchar Sołtysa Nosówka.

Dzieci z Sołectw: Rarwino, Łęczno, Lulewice, Redlino oraz Rościna wzięły udział w IV międzysołeckim turnieju bowlingowym na zakończenie wakacji 2019.

Fot. nr 2. Uczestnicy IV międzysioleckiego turnieju bowlingowego na zakończenie wakacji 2019.

Źródło: A.Suszyńska

1.4. Ludność i dynamika zmian

Dla rozwoju gminy ważne jest wykorzystanie walorów wynikających z położenia, dogodnych powiązań komunikacyjnych oraz stworzenie warunków zamieszkania konkurencyjnych – w stosunku do obszaru sąsiednich gmin – o równie atrakcyjnym sąsiedztwie obszarów naturalnych, a lepszej dostępności do usług.

Nowe obszary inwestycyjne są odpowiedzią na określone zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne i mają one przyczynić się do szybkiego rozwoju gospodarczego gminy.

Na koniec 2019 roku w naszej gminie zameldowanych na pobyt stały było 7330 osób, w tym 3605 kobiet. Poniższe tabele przedstawiają bardziej szczegółowe dane.

Tab. Nr 2. Pobyt stały

Zameldowania osób na pobyt stały w gminie Białogard w 2019 roku			
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba osób, które ponownie zameldowały się w gminie Białogard (powrót do gminy Białogard)	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie gminy Białogard
122	9	69	57
RAZEM: 257			

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 3. Wymeldowania z pobytu stałego

Wymeldowania z pobytu stałego z gminy Białogard w 2019 roku	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
252	78
RAZEM: 330	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 4. Stan ludności Gminy Białogard

Stan ludności – porównanie lat 2017 - 2018 -2019				
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w gminie Białogard		Urodzenia dzieci , które są zameldowane w gminie Białogard	Zgony osób ostatnio zameldowanych w gminie Białogard
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2017	7538	95	77	78
2018	7404	102	74	90
2019	7330	94	69	78

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Analizując powyższe dane zawarte w tabeli można zauważyć, że na przestrzeni lat 2017-2019, nie występuje przyrost liczby ludności przy czym wartość ta sukcesywnie maleje, co jest niekorzystnym zjawiskiem w kontekście rozwoju społeczno –gospodarczego. Sumarycznie od 2017 do 2019r. nastąpił spadek liczby ludności o 209 osób, co stanowi 2,77% ogółu ludności. Według stanu na 31.12.2019r. mieszkańcy gminy, którzy ukończyli 60 rok życia, stanowią ok. 16,0% całej populacji, natomiast w wieku przedprodukcyjnym – 20,01%, co stanowi o potencjale rozwojowym gminy. Zmiany w strukturze demograficznej gminy Białogard nie oznaczają jeszcze sytuacji problematycznej, jednak skoro już można zauważyć trend zmierzający w kierunku starzenia się społeczeństwa, należy podjąć stosowne działania, by ograniczyć tempo procesu oraz zminimalizować jego skutki. Zmianę liczby ludności gminy obrazują też inne zjawiska, mianowicie ruchy naturalne oraz migracje mieszkańców. Ruchy naturalne to urodzenia żywe i zgony –będące wielkościami pozwalającymi wyznaczyć przyrost naturalny. Analiza wskaźnika przyrostu naturalnego, określanego jako różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów, wskazuje na niekorzystną sytuację panującą w naszej gminie. W okresie 2017-2019 dla przyrostu naturalnego populacji gminy odnotowano tendencje spadkowe. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w roku 2018 wyniósł aż -16, rok 2019 jest bardziej optymistyczny, aczkolwiek również, niestety odnotowujemy ujemny przyrost – 9. Migracje to z kolei wymeldowania i zameldowania na terenie gminy Białogard, obrazujące ruchy ludności z perspektywy miejsca zamieszkania. Powyższe zestawienie pokazuje również ujemne wskaźniki migracji na terenie gminy. Stwarza to ryzyko niekorzystnych zmian struktury wiekowej i płciowej społeczeństwa, a także może implikować odpływ wykwalifikowanej kadry pracowniczej, niemogącej znaleźć perspektyw rozwojowych. Dynamika napływu ludności z zewnątrz warunkowana będzie dynamiką rozwoju mieszkalnictwa –przyrostem zasobów mieszkaniowych z uwzględnieniem poprawy standardów mieszkaniowych. Na okresowo dodatni wzrost salda migracji potencjalnie może mieć również wpływ między innymi sprzyjający układ komunikacyjny, miejsca pracy, a także walory przyrodnicze gminy. W analizowanym okresie

można zauważyć, że liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym systematycznie spada, co oznacza, że rodzi się mniejsza ilość dzieci każdego roku, a także, że coraz większa liczba osób z tej grupy opuszcza gminę, co jest zjawiskiem negatywnym, mającym wpływ na rozwój gminy.

Tab. Nr 5. Statystyka ludności Gminy Białogard

Statystyka ludności wg płci na koniec 2019 roku (pobył stały)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-5	225	205	430
6-10	215	182	397
11-15	204	207	411
16-20	222	176	398
21-25	260	275	535
26-30	312	271	583
31-35	300	260	560
36-40	306	274	580
41-45	291	270	561
46-50	258	228	486
51-55	228	244	472
56-60	271	198	469
61-65	262	243	505
66-75	190	211	401
71-75	76	125	201
76-80	45	87	132
81-85	40	73	113
86-90	15	51	66
91-95	5	22	27
Powyżej 96	0	3	3
Ogółem	3725	3605	7330

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Mieszkańcy Gminy Białogard w przeważającej większości to osoby w wieku produkcyjnym. Procesy demograficzne wpływają na potrzeby społeczności głównie w zakresie dostępności do edukacji, kultury, sportu czy pomocy społecznej.

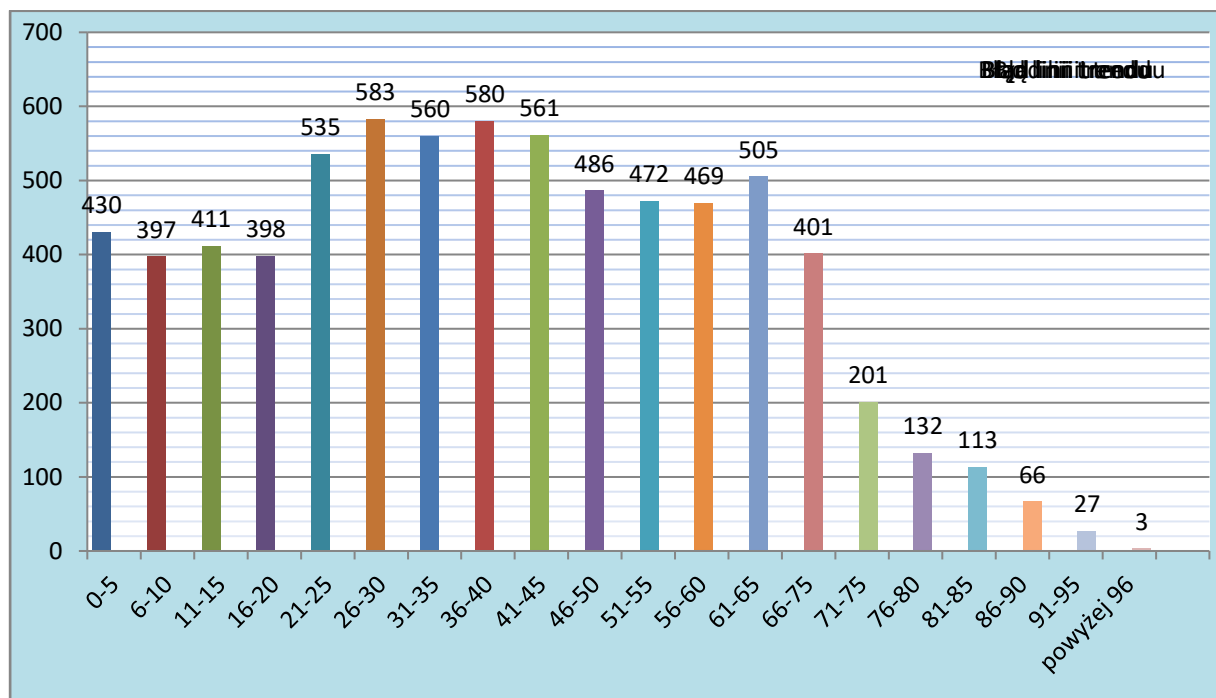
Istotnym jest fakt, iż dzieci w wieku od 0 do 3 lat – wiek żłobkowy – stanowią 281 osób zaś przedszkolaki to 208 osób, łącznie daje to 6,67% ogółu mieszkańców. Dane te są ważnym elementem w przypadku zaspokajania potrzeb w zakresie planowania i budowy zarówno żłobka jak i przedszkola na terenie gminy. Należy również zwrócić uwagę na ilość osób po 60/65 roku życia – wiek poprodukcyjny, co daje 1186 osób, a to stanowi 16,18% ogółu mieszkańców gminy.

Dane te mogą być również wskazówką do obierania kierunku budowy i powstawania nowych obiektów małej architektury, placów zabaw, siłowni napowietrznych itp. skasyfikowanych jako obiekty budowlane.

W tabeli nr 7 przedstawione zostały dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach. Każdy radny, każdy sołtys dbając o dobro swoich mieszkańców dąży do stworzenia również sprzyjających okoliczności do wyrównywania różnic w warunkach życia między miastem a wsią, a co za tym idzie „walczy” o powstanie kolejnego

placu zabaw. Pamiętać jednak należy o ciężącym na właścicielach i zarządcach ustawowym obowiązku zapewnienia stałego bezpieczeństwa użytkowania tych placów i innych miejsc służących rekreacji, przeznaczonych przede wszystkim dla małych dzieci. Właściciele i zarządcy obiektów budowlanych, a w tym przypadku należy przez to rozumieć Gminę oraz jednostki pomocnicze - są obowiązani do utrzymywania i użytkowania tych obiektów w sposób zgodny z ich przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyłym stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej. To z kolei wymaga nakładów finansowych.

Wykres nr 1. Statystyka ludności Gminy Białogard

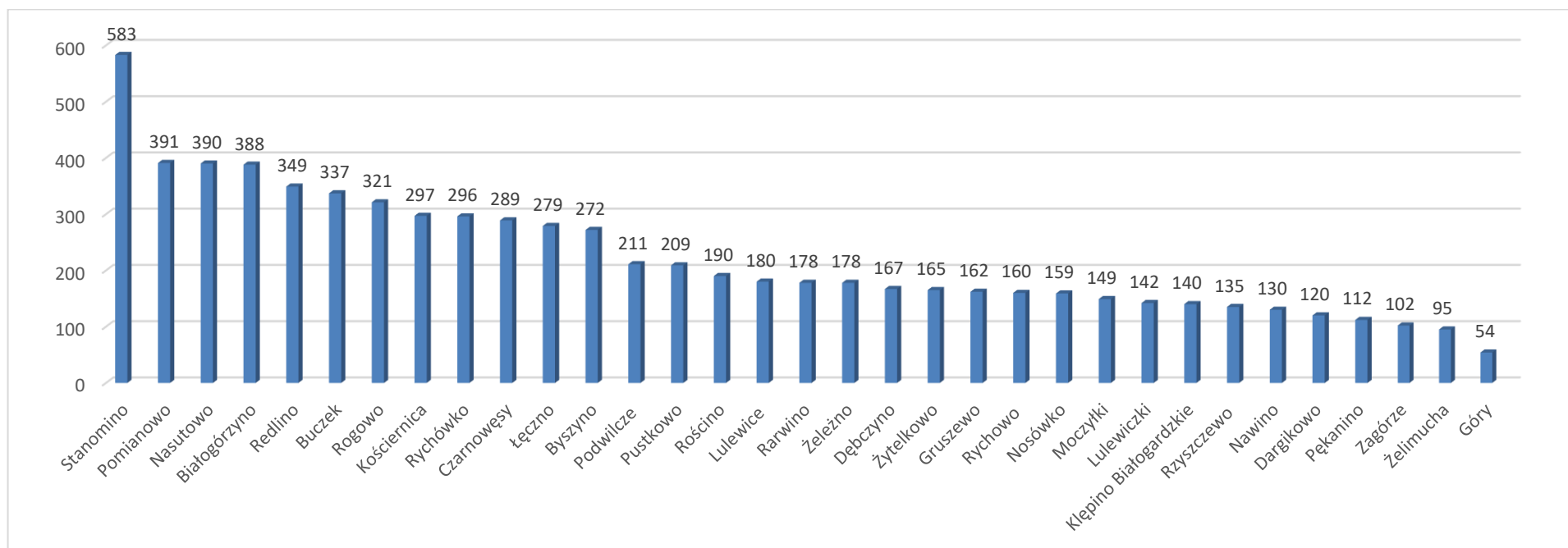
Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 6. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na dzień 31.12.2019 r. (pobyt stały)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności (pobyt stały)	
		2018	2019
1.	Białogórzyno	393	388
2.	Buczek	336	337
3.	Byszyno	268	272
4.	Czarnowęsy	294	289
5.	Dargikowo	125	120
6.	Dębczyno	164	167
7.	Góry	53	54
8.	Gruszewo	169	162
9.	Kłębino Białogardzkie	141	140
10.	Kościernica	306	297
11.	Lulewice	179	180
12.	Lulewiczki	137	142
13.	Łęczno	282	279
14.	Moczyłki	152	149
15.	Nasutowo	391	390
16.	Nawino	128	130
17.	Nosówko	161	159
18.	Pękanino	113	112
19.	Podwilcze	217	211
20.	Pomianowo	399	391
21.	Pustkowo	208	209
22.	Rarwino	180	178
23.	Redlino	337	349
24.	Rogowo	323	321
25.	Rościno	191	190
26.	Rychowo	168	160
27.	Rychówko	306	296
28.	Rzyszczewo	137	135
29.	Stanomino	595	583
30.	Zagórze	103	102
31.	Żeleźno	184	178
32.	Żelimucha	98	95
33.	Żytkowo	166	165

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Wykres 2. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na 31.12.2019 r. (pobył stały)

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Można zaobserwować jak kształtuje się liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w latach 2018 i 2019. I tak widać, iż miejscowości zlokalizowane w pobliżu miasta Białogard – Lulewice, Lulewiczki, Trzebiele stają się atrakcyjnym miejscem do osiedlenia zarówno ze względu na bliskość miasta – miejsc pracy, dostępności kulturalno-rozrywkowej ale przede wszystkim ze względu na walory przyrodnicze naszej gminy. Warto również zwrócić uwagę na różnicowanie w liczebności mieszkańców sołectw, gdzie sołectwo Stanomino liczy 583 mieszkańców zaś Góry tylko 54. Tak więc utrzymywanie 33 sołectw może stanowić w przyszłości temat do rozważenia zasadności istnienia tak dużej liczby jednostek pomocniczych Gminy.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności wg przedziału wiekowego (pobyt stały)				Łączna liczba dzieci w stosunku do ogółu mieszkańców w sołectwie w [%]
		0-5 lat	6-10 lat	11-15 lat	Razem	
1.	Białogórzyno	25	22	28	75	19,33
2.	Buczek	25	18	22	65	19,29
3.	Byszyno	13	12	17	42	15,44
4.	Czarnowęsy	19	7	18	44	15,22
5.	Dargikowo	7	5	8	20	16,67
6.	Dębczyno	6	12	8	26	15,57
7.	Góry	2	3	1	6	11,11
8.	Gruszewo	6	8	11	25	15,43
9.	Kłępino Białogardzkie	2	12	6	20	14,29
10.	Kościernica	12	8	17	37	12,46
11.	Lulewice	11	11	8	30	16,67
12.	Lulewiczki	11	9	10	30	21,13
13.	Łęczno	15	13	17	45	16,13
14.	Moczyłki	2	9	9	20	13,42
15.	Nasutowo	21	25	20	66	16,92
16.	Nawino	4	12	7	23	17,69
17.	Nosówko	10	10	11	31	19,50
18.	Pękanino	4	4	10	18	16,07
19.	Podwilcze	11	17	16	44	20,85
20.	Pomianowo	25	18	19	62	15,86
21.	Pustkowo	10	17	13	40	19,14
22.	Rarwino	14	8	11	33	18,54
23.	Redlino	27	13	17	57	16,33
24.	Rogowo	21	22	17	60	18,69
25.	Rościno	10	12	11	33	17,37
26.	Rychowo	11	9	6	26	16,25
27.	Rychówko	19	20	24	63	18,65
28.	Rzyszczewo	11	10	5	26	19,20
29.	Stanomino	40	21	25	86	14,75
30.	Zagórze	3	7	4	14	13,75
31.	Żeleźno	11	6	7	24	13,41
32.	Żelimucha	4	6	4	14	14,74
33.	Żytelkowo	18	11	4	33	20,00

Tab. Nr 7. Liczba dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach na dzień 31.12.2019 r.

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

1.5. Gospodarstwa rolne

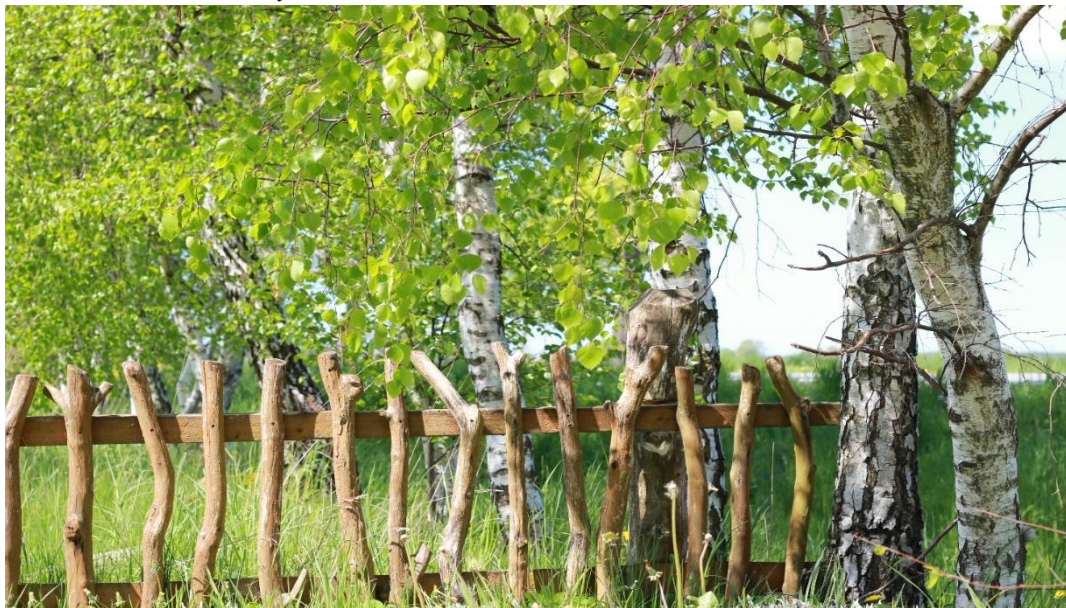
Ze względu na strukturę użytkowania gruntów, przyszłość gminy w dalszym ciągu wiąże się z rozwojem rolnictwa. Z drugiej strony coraz większe znaczenie będzie miał rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjnych (turystycznych).

Podstawowym źródłem utrzymania ludności mieszkającej na terenie naszej gminy jest rolnictwo, które gospodaruje na areale 127,57 ha użytków rolnych, w tym łąki zajmują powierzchnię 11,1442 ha, tj. 8,74%, sady 1,4052 ha, tj. 1,1%, pastwiska 16,1764, tj. 12,68%, zaś grunty orne ok. 83,5259 ha, tj. 65,47% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Według stanu na 31.12.2019 r. na terenie gminy funkcjonowało 2638 gospodarstw. Ograniczenie możliwości większego rozwoju produkcji rolnej, wynika z dużej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych (1384 gospodarstwa) o bardzo małej powierzchni – do 1ha.

Z punktu ekonomicznego takie gospodarstwa są nierentowne i nie zapewniają utrzymania ich właścicielom. Jednak szansą rozwoju dla małych gospodarstw rolnych może być agroturystyka oraz rolnictwo ekologiczne. Nasza Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Warunki przyrodniczo – glebowe sprzyjają rozwojowi hodowli bydła mlecznego i opasowego, uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Posiada ona charakter rolniczo – leśny.

Fot. nr 3. Urokliwe zakątki.

Źródło: Własne

Należy podkreślić, iż ubiegłe dwa lata, tj. rok 2018 i 2019 były trudne dla rolników ze względu na niekorzystne zjawiska atmosferyczne.

Gwałtowne burze i niszczycielski grad oraz susza spowodowały dotkliwe straty w rolnictwie. W całej Polsce na polach pracowało ponad 1000 komisji szacujących straty w uprawach.

W naszej gminie również 3 -osobowa komisja, w skład której wchodził przedstawiciel: Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej, Terenowego Oddziału Doradztwa Rolniczego

w Białogardzie oraz Wójta Gminy Białogard przeprowadziła 150 kontroli w związku ze zgłoszonymi przez rolników wnioskami o oszacowanie strat w uprawach.

I tak ze względu na

Suszę:

- 132 gospodarstwa zostały poszkodowane,
- 3 927,13 ha - powierzchnia upraw dotkniętych klęską,
- 4 763 350,58 zł - szacunkowa wartość strat;

Grad:

- 5 gospodarstw poszkodowanych,
- 212,47 ha - powierzchnia upraw dotkniętych klęską,
- 124 604,62 zł - szacunkowa wartość strat;

Deszcz nawałny:

- 13 gospodarstwa poszkodowane,
- 633,91 ha - powierzchnia upraw dotkniętych klęską,
- 555 845,22 zł - szacunkowa wartość strat.

Taka sytuacja ma bezpośredni wpływ na dalszą działalność rolników, a tym samym ich sytuację finansową. W roku ubiegłym poszkodowani mogli skorzystać z pomocy w formie preferencyjnego kredytu na wznowienie produkcji rolnej. Na podstawie protokołu strat rolnik mógł także ubiegać się o odroczenie terminu płatności składek i rozłożenie ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Na podobne ulgi (odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży lub dzierżawy ziemi) rolnicy mogli liczyć z KOWR-u.

W 2019 roku w związku z trudną sytuacją finansową 16 podatników zwróciło się z prośbą do Wójta Gminy Białogard o umorzenie zaległości z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości, w tym 9 podatników z powodu wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

W związku z powyższym, w sprawie umorzenia zaległości podatkowych od osób fizycznych wydano 5 decyzji odmownych, 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w przypadku, kiedy podatnik zwrócił się o umorzenie podatku niebędącego zaległością oraz 10 postanowień o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia, ponieważ podatnicy zwracający się z prośbą o umorzenie podatku nie dostarczyli wymaganych dokumentów.

W sprawie rozłożenia zaległości na raty wydano 8 decyzji, w tym 6 decyzji pozytywnych na łączną kwotę 22 872,49 zł (z czego kwota 17 533,69 zł to należność główna, a kwota 5338,80 zł to odsetki od zaległości).

Wydano również 1 decyzję w sprawie odmowy rozłożenia zaległości na raty.

W sprawie odroczenia terminu płatności podatku wydano 4 decyzje pozytywne na łączną kwotę 33 691,60 zł., z czego kwota 33 677,60 zł to należność główna, kwota 14,00 zł to odsetki od zaległości.

1.6. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w Gminie Białogard obejmowała 817 pozycji, z czego status „aktywny” posiadało 306 podmiotów, status „wykreślony” posiadały

441 podmioty, status „zawieszony” 65 podmiotów, 5 podmiotów prowadziło działalność w formie spółki cywilnej.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Do wiodących branż zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, przetwórstwo przemysłowe, przetwórstwo owoców i warzyw, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych.

Łącznie w 2019 r. złożono i przetworzono 242 wnioski CEIDG-1, z których

- 1) założenie to 34
- 2) zmiana w CEIDG to 124
- 3) zmiana z zawieszeniem to 40
- 4) zmiana ze wznowieniem to 21
- 5) zakończenie to 23.

Z powyższego wynika, że na naszym terenie w roku 2019 rozpoczęło działalność o 11 podmiotów więcej w stosunku do zamykających się, co stanowi 3,6% podmiotów aktywnych.

1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Gminy Białogard w realizacji jej zadań statutowych. Samorząd gminny współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych z przekonaniem, że organizacje te znając potrzeby lokalne mogą realizować je skuteczniej i efektywniej.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy opisywane są corocznie w **Rocznym programie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi**. Cel nadrzędny współpracy Gminy Białogard z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określony w rocznym programie współpracy na rok 2019, to lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców gminy. Dla realizacji celu nadrzędnego wyznaczone zostały cele szczegółowe, a wśród nich :

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji,
- działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz rozwoju i wspierania aktywności społecznej oraz integracji mieszkańców Gminy",

Na upowszechnianie ochrony dóbr kultury, na które złożyło ofertę Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”- przekazana została dotacja w wysokości 9.800,00 zł.

Dzięki realizacji zadań zaplanowanych w 2019 roku mieszkańcy mieli możliwość uczestniczenia w spotkaniach kultywujących tradycje, m.in. Święta Wielkanocne, Międzynarodowy Dzień Kobiet czy Wigilia Bożego Narodzenia.

Fot. nr 4. Spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet

Źródło: Własne

W ramach drugiego zadania współpraca odbywała się poprzez: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, popularyzację sportu wśród dzieci i młodzieży, organizowanie lokalnych imprez sportowych, współpracę ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów. Wysokość dotacji przeznaczonych na realizację zadań wyniosła:

- dla Klubu Sportowego LZS „Sokół” Lulewice w wysokości 11.225,00 zł;
- dla Klubu Sportowego LZS „Radew” Białogórzyno w wysokości 26.000,00 zł.

Bardzo ważnym zadaniem, które Gmina realizuje za pośrednictwem i przy wsparciu Stowarzyszenia SOS Wioski Dziecięce w Polsce jest świetlica terapeutyczna. Na to zadanie w roku 2019 Gmina przeznaczyła 10 000 zł podczas gdy Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce -135 126 zł.

Tab. Nr 8. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Białogard

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia, organizacji pozarządowej	Adres
1.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Wileńska 8, Białogard
2.	Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”	Stanomino 31, Stanomino
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Nosówka „Kasztanowiec”	Nosówko 26 a, Białogard
4.	Stowarzyszenie rozwoju wsi Białogórzyno „Spod strzechy w świat”	Białogórzyno 71, Białogard
5.	Stowarzyszenie „Kółko Rolnicze” w Łęcznie	Łęczno 10a, Białogard
6.	Stowarzyszenie „Nasz dom”	Nosówko 23a
7.	Uczniowski Klub Jeździecki „Leonardo”	Dargikowo 28, Białogard

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Nie bez znaczenia jest również współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Gminy.

Jednostki OSP jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnianie pozostających w dyspozycji zasobów na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń. Strażacy – ochotnicy – to chluba naszej gminy.

Wszystkie dotacje zostały rozliczone w terminie określonym ustawą o finansach publicznych. W ramach współpracy i w celu realizacji zadań zleconych, Gmina również użyczała grunty i lokale organizacjom pozarządowym.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizując zadanie publiczne prowadziło działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz rozwoju i wspierania aktywności społecznej oraz integracji mieszkańców. Realizowany przez Stowarzyszenie Program Umacniania Rodziny ma na celu pomoc dziecku i rodzinie poprzez zapobieganie odseparowaniu dzieci od ich rodzin i bliskiego środowiska (zapobieganie umieszczaniu dzieci w opiece zastępczej) – tj. świadczenie kompleksowego wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W naszej Gminie taką pomoc uzyskało 20 rodzin, w których wychowuje się 34 dzieci oraz 46 młodych dorosłych wraz z rodzicami/opiekunami. To pokazuje jak potrzebna jest taka współpraca.

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu

Przygotowanie i uchwalanie budżetu jest zadaniem odpowiedzialnym i bardzo ważnym tak z punktu widzenia wykonawców jak i beneficjentów czyli społeczności lokalnej. Realizacja budżetu powoduje obciążenie finansowe mieszkańców oraz wpływa bezpośrednio i pośrednio na poziom ich życia, na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy, a także poprzez rozwój infrastruktury przyczynia się do ułatwienia życia codziennego.

Dlatego też przy opracowywaniu projektu budżetu na 2019 r. brane były pod uwagę aktualnie obowiązujące regulacje prawne, potrzeby wyrażane przez mieszkańców, radnych, komisje rady i jednostki pomocnicze – sołectwa oraz jednostki organizacyjne Gminy.

Ważne było i jest prawidłowe rozpoznawanie rzeczywistych potrzeb i interesów mieszkańców, a także najpilniejszych problemów, które w danym okresie tj. 2019 roku Gmina musiała rozwiązać. Dokonując tej oceny, jako organ wykonawczy odpowiedzialny za realizację budżetu, pod uwagę brałem programy przyjęte poprzednio przez Radę Gminy Białogard, a także zadania nałożone przez administrację rządową oraz zadania zlecone ustawami.

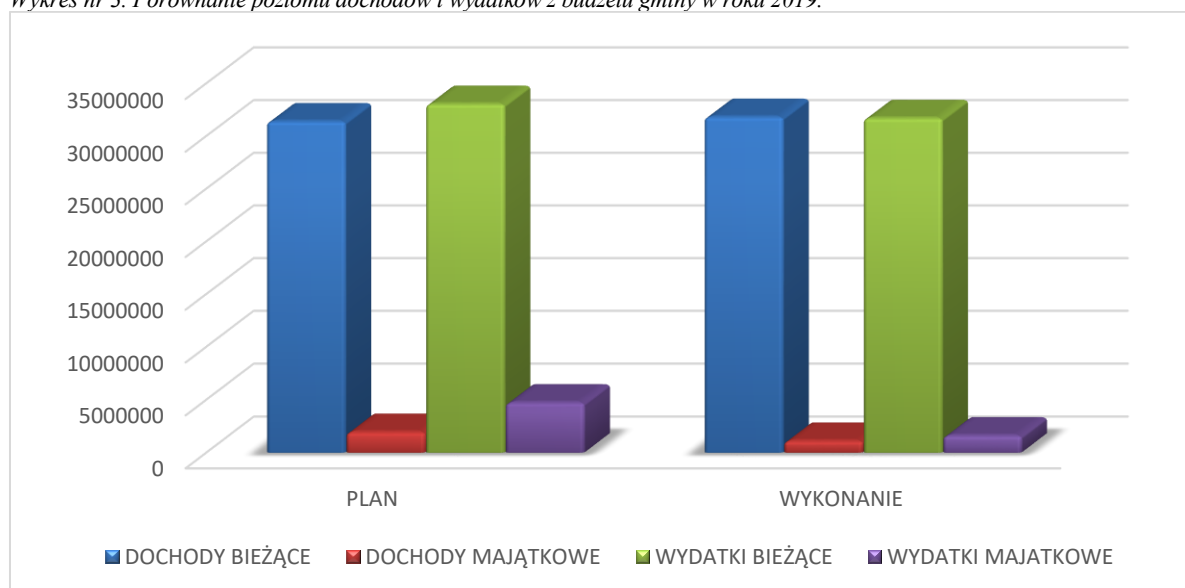
Najważniejszym było jednak dokonanie realnej oceny możliwości dochodowych Gminy na tle sytuacji ekonomiczno-finansowej mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych. Rok 2019 pozwolił na stopniowe działania w kierunku realizacji zadań własnych gminy poprzez, między innymi realizację inwestycji usprawniających i poprawiających życie naszych mieszkańców. Budżet gminy jest rocznym planem dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów jednostki. Rada Gminy uchwaliła budżet na rok 2019 uchwałą Nr V/21/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. Poniżej wykonanie dochodów i wydatków w roku 2019.

Tab. Nr 9. Wykonanie dochodów i wydatków

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Białogard - rok	Planu dochodów	Wykonanie dochodów	Plan wydatków	Wykonanie wydatków
2019	33.349.183,26	32.926.800,93	37.778.005,98	33.321.549,83

Źródło: Sprawozdanie finansowe za 2019 r.

Wykres nr 3. Porównanie poziomu dochodów i wydatków z budżetu gminy w roku 2019.

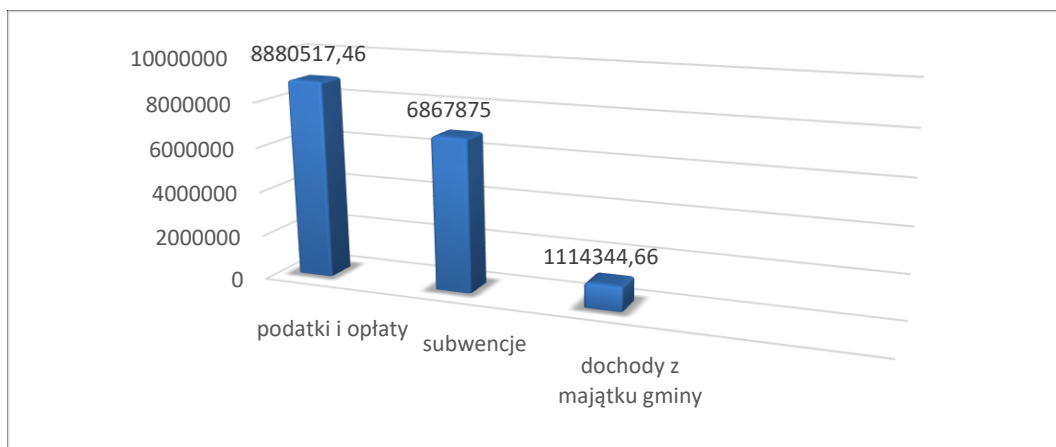

Źródło: Na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2019 r.

Na dochody własne Gminy składają się dochody z następujących grup:

- 1) podatki i opłaty,
- 2) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa,
- 3) dochody z majątku gminy,

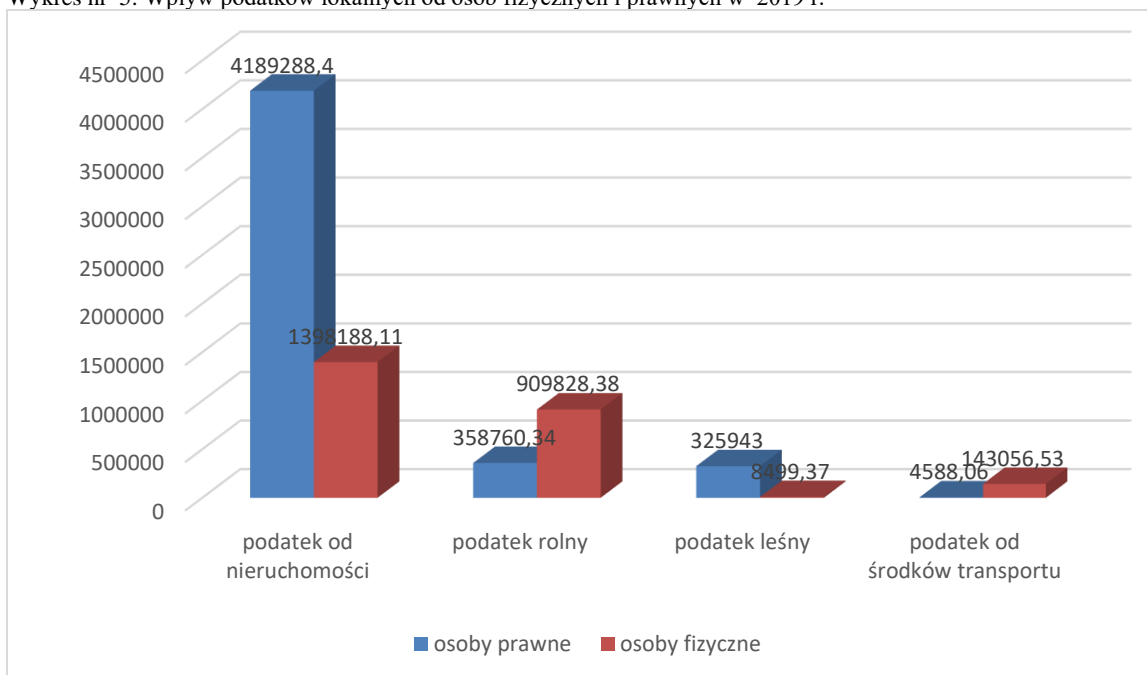
Wykres nr 4. . Udziały poszczególnych składników w dochodach gminy (w złotych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2019 r.

Podatki lokalne należą do głównych źródeł dochodów własnych gminy, dlatego odgrywają ważną rolę w budżecie Jednostki Samorządu Terytorialnego. Wielkość wpływów z tytułu podatków samorządowych do budżetu jest zależna od charakteru i położenia gminy oraz określenia stawki podatku przez Radę Gminy.

Wykres nr 5. Wpływ podatków lokalnych od osób fizycznych i prawnych w 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2019 r.

W przypadku naszej Gminy podatki i opłaty stanowią najistotniejsze źródło dochodów, przy czym najwyższe wpływy są z podatków od nieruchomości opłacanych przez osoby prawne, które posiadają na terenie gminy budynki i budowle.

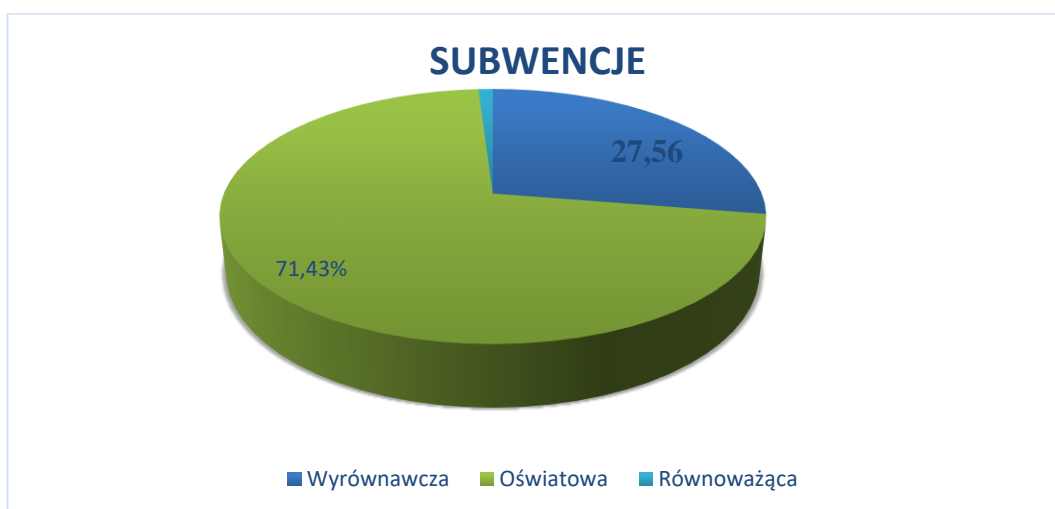
Kolejną znaczącą grupą dochodów są **subwencje**, z których ponad 71% stanowi subwencja oświatowa.

Tabela Nr 10. Poziom subwencji w 2019 r. – dochody wykonane

RODZAJ SUBWENCJI	ROK 2019
Subwencja wyrównawcza	1 892.929,00 zł
Subwencja oświatowa	4 905.659,00 zł
Subwencja równoważąca	69.287,00 zł
Razem – subwencje ogólne z budżetu państwa	6 867.875,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2019 r.

Wykres nr 6. Subwencje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2019 r.

2.2. Poziom zadłużenia Gminy

Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2019 r. wynoszą 19 063 499,57 zł, w tym pożyczka z budżetu państwa – 19 063 499,57 zł

Zobowiązania wymagalne wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wynoszą 0,00 zł.

Zobowiązania niewymagalne wg stanu na dzień 31.12.2019 r. (wykazane w sprawozdaniu Rb-28 S) wynoszą 1 380 480,58 zł.

2.3. Zaległości podatkowe podatników

Zaległości podatkowe posiadają następujący podatnicy:

- 1) osoby fizyczne:
 - 560 podatników na kwotę 1 012 873,31 zł
- 2) osoby prawne:
 - 17 podatników na kwotę 437 978,40 zł.

W celu odzyskania należnych podatków prowadzone jest postępowanie windykacyjne. W roku 2019 do osób fizycznych wysłano 1781 upomnień i wystawiono 207 tytułów wykonawczych, zaś do osób prawnych 21 upomnień i 4 tytuły, które przesłano do Naczelnika Urzędu Skarbowego.

W stosunku do roku 2019 nieznacznie zmniejszyła się kwota zaległości wobec Gminy zarówno od osób fizycznych jak i od osób prawnych.

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2019

Tab,Nr 10. Wykaz zadań inwestycyjnych

Zadania inwestycyjne					
Lp.	Nazwa zadania	Data realizacji	Koszty poniesione i do poniesienia w PLN	Uzyskane dofinansowanie	Uwagi
1.	„Budowa otwartych stref aktywności w Gminie Białogard”	Zakończenie zadania 28.06.2019	284.622,00	147.800,00	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu Rozwoju Małej Infrastruktury Sportowo-Rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym- Otwarte strefy aktywności (OSA) 2018.
2.	„Budowa Strefy Rekreacyjnej” w Białogórzynie	Zakończenie zadania 31.10.2019	184.143,30	123.187,00	Program Operacyjny „Rybacko i Morze”
3.	„Przebudowa drogi gminnej nr 340011Z i zjazdu z drogi powiatowej nr 1172Z na działkach nr 223,226/3, 242 i 622 obręb Buczek zadanie pt: ”Modernizacja drogi gminnej poprzez jej przebudowę w miejscowości	Data rozpoczęcia: 27.09.2019 W trakcie realizacji	1.421 862,20	559.000,00	Fundusz Dróg Samorządowych

	Buczek na działkach nr 223, 226/3, 242 i 622 obręb Buczek				
4.	„Budowa drogi dla rowerów na terenie Gminy Białogard”	Data rozpoczęcia: 14.08.2019 W trakcie realizacji	4.165.000,00	3.200.000,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020
5.	Lulewice - Neu Lulfitz	Zakończenie zadania: 14.11.2019	10.000,00	11.931,00	Konkurs Marszałka Woj. Zach.-pom. „Granty Sołeckie 2019”
6.	Aktywni razem- utworzenie siłowni plenerowej w Redlinie	Zakończenie zadania: 14.11.2019	10.000,00	13.184,50	Konkurs Marszałka Woj. Zach.-pom. „Granty Sołeckie 2019”
7.	Remont drogi gminnej w miejscowości Kamosowo	Zakończenie zadania: 9.07.2019	27 000,00	26 000,00	Współpraca z Lasami Państwowymi – Nadleśnictwo Białogard
8.	Zakup ciągnika z oprzyrządowaniem: przyczepa, pług odśnieżny i kosiarka bijakowa	28.03.2019	310 377,01	_____	Środki własne z budżetu Gminy
9.	Zakup rębaka	20.03.2019	26 445,00	_____	Środki własne z budżetu Gminy
10.	Przebudowa zjazdu w Żytelkowie	10.04.2019	26 900,10	_____	Środki własne z budżetu Gminy
11.	Budowa chodnika w miejscowości Podwilcze	10.08.2019	12 000,00	_____	Współpraca z Zarządem Dróg Powiatowych w Białogardzie
12.	Remont warsztatu (dachu) Urzędu Gminy	07.2019 r.	6 970,12	_____	Środki własne z budżetu Gminy

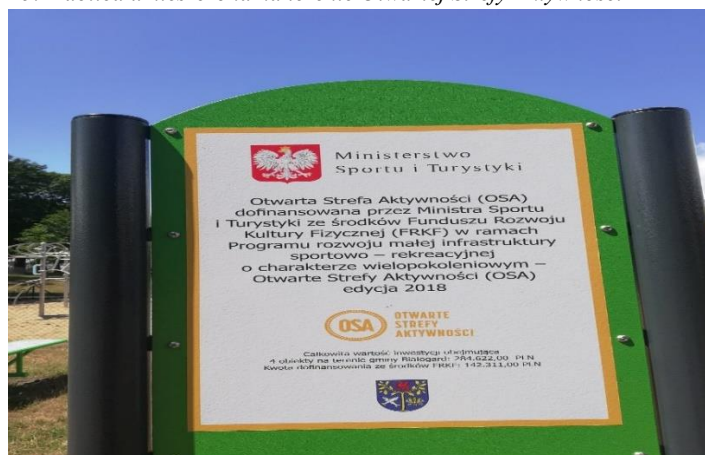
Źródło: Opracowanie własne

1. Budowa Otwartych Stref Aktywności: wariant rozszerzony (**Stanomino, Rogowo**) wariant podstawowy (**Buczek, Białogórzyno**)” ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – **Otwarte Strefy Aktywności (OSA) Edycja 2018.**

Termin zakończenia inwestycji - czerwiec 2019 r.

2. „**Budowa strefy Rekreacyjnej**” w Białogórzynie zadanie współfinansowane z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

Fot. nr 5. Tablica umieszczona na terenie Otwartej Strefy Aktywności

Źródło: Własne

3. „**Granty sołeckie 2019**” - konkurs Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego: laureaci – sołectwo Lulewice i Redlino. W Lulewicach wybudowano wielofunkcyjną wiatę integracyjną wyposażoną w stoły oraz ławki, grill oraz palenisko na ognisko. W Redlinie w ramach projektu „Aktywni razem ...” zagospodarowano teren rekreacyjny przy placu pełniącym funkcję boiska sportowego.

Fot. nr 6.

Źródło: Własne

Fot. nr 7. Wielofunkcyjna wiata integracyjna w Lulewicach

Źródło: Własne

4. W ramach inwestycji, zakupiony został ciągnik Kubota M5091 o mocy znamionowej silnika 70,9 kW wraz z oprzyrządowaniem; przyczepą Pronar o ładowności do 8460 kg, pługiem odśnieżnym i zawieszaną kosiarką bijakową. Dzięki tej inwestycji, wykonywane były siłami własnymi, bieżące remonty dróg i przepustów.

Fot. nr 8. Ciągnik z oprzyrządowaniem

Źródło: Własne

Tab. Nr 7. Wybrane inwestycje w ramach funduszu soleckiego

Wybrane Inwestycje w ramach „Funduszu soleckiego”			
Lp.	Solectwo	Kwota w zł	Uwagi
2	Byszyno	12 300,00	Umowa nr BliZP.272.19.2019
3	Stanomino	24 500,00	Umowa nr BliZP.272.26.2019
6	Nosówko	10 171,00	Umowa nr BliZP.272.20.2019

7	Podwilcze	19 500,00	Umowa nr BliZP.272.24.2019
8	Redlino	4 845,00	Umowa nr BliZP.272.15 .2019
9	Rychówko	10 000,00	Umowa nr BliZP.272.15.2019
10	Rzyszczewo	15 827,40	Umowa nr BliZP.272.20.2019
11	Żytelkowo	14 224,95	Umowa nr BliZP.272.15.2019

Źródło: Opracowanie własne

W grudniu 2019 r. do Urzędu Gminy Białogard wpłynęły wnioski firmy ASTA -NET S.A. o akceptację lokalizacji projektowanej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz wyrażenia zgody na dysponowanie nieruchomościami na cele budowlane dla potrzeb realizacji programu POPC - Program Operacyjny Polska Cyfrowa. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem tego programu jest zapewnienie szerokiego dostępu do szybkiego internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Dzięki inwestycjom w ramach POPC ASTA-NET S.A. buduje infrastrukturę światłowodową umożliwiającą dostęp do szybkiego internetu na obszarach, na których do tej pory dostęp do sieci był ograniczony lub nie było go wcale. Dodatkowo zapewnia **placówkom edukacyjnym** dostęp do sieci o przepustowości co najmniej 100 Mb/s. Wynikiem realizacji projektu będzie sieć szerokopasmowa, pozwalająca na świadczenie usług z dużymi prędkościami. W ramach sieci mieszkańcy będą mogli korzystać z internetu, telewizji cyfrowej oraz telefonu w najnowszej technologii i najlepszej jakości. Wnioski złożone przez firmę ASTA-NET S.A. w grudniu 2019 r. dotyczyły lokalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej mającej na celu w pierwszej kolejności dostęp do szybkiego internetu dla placówek edukacyjnych zlokalizowanych w miejscowości Kościernica, Pomianowo, Rogowo i Stanomino.

3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wydatki ogółem 33 321 549,83 zł

Wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne oraz wydatki na zakupy inwestycyjne:

1 620 865,79 zł.

W roku 2019 udział w wydatkach ogółem wyniósł 4,86% i jest niemal dwukrotnie wyższy niż w roku 2018.

4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W TRAKCIE KADENCJI W SOŁECTWACH

4.1. Remonty dróg gminnych

Zadania remontowe na drogach gminnych wykonane w 2019 roku:

Tab. Nr 11. Wykaz wykonanych robót na drogach gminnych w 2019 r.

Remonty kapitalne dróg		Koszt w zł	km
1.	Droga gm. wew. m Żeleźno	25.000,00	0,800
2.	Droga gm. wew. m Moczyłki	7.000,00	0,200
3.	Droga gm. Żeleźno kolonia	12 500,00	0.400
4.	Droga gm. Żeleźno kolonia	10 000,00	0,300
5.	Droga gm. Czarnowęsy	10 000,00	0,200
6.	Droga gm. wew. Byszyno	45.000,00	1,800
7.	Droga gm. Kamosowo (dofinansowanie z Nadleśnictwa).	27 000,00	0,250
Razem remonty kapitalne		136.500,00 (26.000 zł dofinansowanie z Nadleśnictwa)	3.95 km
Profilowanie, wzmocnienie i wyrównanie dróg		zł	km
1.	Droga gm. wew. Moczyłki (3 krotnie)	8 000,00	2,8
2.	Droga gm. Żelimucha – Kościernica (4 krotnie)	6 000,00	2,0
3.	Droga gm. wew. Czarnowęsy kol.	7 000,00	1,6
4.	Droga gm. Dargikowo (2-krotnie)	3 000,00	1,5
5.	Droga gm. Buczek (4-krotnie)	12 000,00	1,7
6.	Droga gm. Redlino	3 000,00	1,0
7.	Droga gm. Trzebiele	1 500,00	0,4
8.	Droga gm. Lulewiczki (płyty sfinansowane w ramach funduszu sołeckiego)	9 800,00	0,05
9.	Droga g. wew. Lulewiczki (materiał zakupiony przez mieszkańców)	2 000,00	0,3
10.	Droga gm. wew. Lulewiczki (stadnina koni)	2 000,00	0,4
Razem		54 300,00	11,75
Inne roboty i zadania			
1.	Transport gruzu do Lulewic na plac	Siły własne	750 ton
2.	Zimowe utrzymanie dróg, przeglądy, naprawy, koszenie przy drogach, wiaty przystankowe przy drogach, zakup podsypki na drogi, gruzu, kruszywa, piasku, paliwa, oleju, itd.	468 941,43	0,6 km
3.	Zakup znaków drogowych	4018,41	51 szt.

4.	Nasypanie skarpy oddzielającej ciek wodny od posesji mieszkalnej w Dargikowie	5000,00	200 ton
5.	Malowanie pasów na drodze Karlino DK-6	2568,24	600 m
6.	Przebudowa zjazdu w Żytkowie	26 900,10	
Razem		502 428,18	
Przepusty			
1.	Żelimucha	25 000,00	1 szt.
2.	Łęczno kol.	500,00	1 szt.
3.	Stajkowo	1000,00	1 szt.
		26 500,00	

Źródło: Opracowanie własne

Należy podkreślić, że wyszczególnione w tabeli nr 11 kwoty stanowią tylko część wydatków faktycznie poniesionych na realizację zadań własnych związanych z utrzymaniem dróg publicznych i gminnych. Rok 2019 zamknął się łączną kwotą wydatków na ten cel w wysokości 1 308 032,40 zł, w tym 462 667,18 zł to wydatki inwestycyjne, m.in. na budowę drogi rowerowej (41 250, 00 zł).

4.2. Realizacja funduszu sołeckiego

Fundusz sołecki to pieniądze z **budżetu Gminy**, które mieszkańcy wsi mogą przeznaczyć na wybrane przez siebie cele. Jednak przedsięwzięcie w ramach funduszu sołeckiego, musi dotyczyć zadania realizowanego na obszarze sołectwa i spełniać trzy warunki:

- służyć poprawie życia mieszkańców,
- należeć do zadań własnych gminy,
- być zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Składany wniosek powinien ponadto zawierać uzasadnienie oraz szacunek kosztów (w ramach środków określonych dla danego sołectwa). Sołtysi wszystkich sołectw Gminy Białogard, w terminie do 31 lipca 2018 r. poinformowani zostali przez Wójta o wysokości środków przypadających danemu sołectwu w ramach funduszu sołeckiego na 2019 r. Uchwalone przez Zebranie Wiejskie wnioski wraz z wypracowanymi propozycjami wykorzystania poszczególnych kwot, sołtysi przedłożyli Wójtowi w ustawowym terminie do 30 września 2018 r. Wpłynęło 31 wniosków.

Łączna kwota planowana, wyodrębniona w budżecie gminy na 2019 r. wynosiła 660 465,89 zł, natomiast zrealizowane zadania w ramach funduszu sołeckiego wykonane zostały na łączną kwotę 579 655,44 zł.

Jak widać fundusz sołecki to bardzo znacząca kwota w budżecie gminy, szczególnie tak małej jak nasza. **Tym bardziej należy rozważnie planować i wydatkować przyznane sołectwom środki finansowe.** Wiedząc jakie są potrzeby naszej małej społeczności, szczególnie w zakresie budowy i remontu dróg czy zwiększenia punktów oświetleniowych, remontów budynków szkół i świetlic wiejskich gdzie bezpieczeństwo jest najważniejsze, zasadnym jest wyciągnąć wnioski z tej życiowej nauki; nowe talerze czy nowa instalacja elektryczna?

W roku 2019 wydatki majątkowe, w tym inwestycje i zakupy inwestycyjne zamknęły się kwotą 1 620 865,79 zł, a zatem kwota wydatkowana na fundusz sołecki - 579 655,44 zł stanowiła 26% tych wydatków czyli ponad ¼.

Wykr. Nr 7. Wydatki majątkowe a fundusz sołecki

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z obowiązującą ustawą o funduszu sołecim nasza Gmina wystąpiła do Wojewody Zachodniopomorskiego o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeciego w 2019 r. Przyznana kwota stanowi **19,65%** poniesionych kosztów, tj. 113 919,68 zł.

Zasadnym jest w tym miejscu wskazać na procentową wysokość pozyskanych kwot dotacji i dofinansowania do zrealizowanych inwestycji w 2019 r. oraz wysokość zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeciego, o którym mowa wyżej. I tak kwota inwestycji realizowanych w ramach programów pomocowych w 2019 r. to 6 102 627,50 zł, przy czym wysokość pozyskanego dofinansowania - 4 075 987 zł, co stanowi **66,8%** łącznych nakładów.

Tab. Nr 12. Tabelaiczne zestawienie wykorzystania funduszu sołeciego w 2019 r.

<i>Lp.</i>	SOLECTWO	<i>Przedsięwzięcie w ramach Funduszu Sołeckiego</i>	plan na 2019	wykonanie zadań na 31.12.2019	Podsumowanie wykonanych wydatków danego sołectwa
<i>1</i>	Białogórzyno	<i>zakup materiałów / towarów dla sołectwa</i>	27 736,59 zł	3 999,93 zł	3 999,93 zł
<i>2</i>	Buczek	<i>zakup materiałów / towarów dla sołectwa</i>	25 130,47 zł	24 616,16 zł	24 616,16 zł
<i>3</i>	Byszyno	<i>ogrodzenie terenu</i>	22 338,19 zł	9 974,99 zł	22 274,99 zł
		<i>siłownia plenerowa</i>		12 300,00 zł	
<i>4</i>	Czarnowęsy	<i>utrzymanie zieleni na terenie Gminy</i>	23 129,34 zł	1 130,29 zł	23 109,00 zł
		<i>doposażenie placu zabaw</i>		1 740,00 zł	
		<i>zakup materiałów / towarów dla sołectwa</i>		3 957,22 zł	
		<i>zakup urządzeń sportowych i rekreacyjnych</i>		1 793,20 zł	
		<i>remont Sala Tradycji</i>		11 510,56 zł	
		<i>wyposażenie Sali Tradycji</i>	2 977,73 zł		
<i>5</i>	Dargikowo	<i>utrzymanie zieleni na terenie Gminy</i>	15 357,51 zł	1 000,00 zł	15 247,15 zł
		<i>zakup materiałów / towarów dla sołectwa</i>		3 539,00 zł	
		<i>prace remontowe na terenie sołectwa</i>		4 318,51 zł	
		<i>ogrodzenie</i>		6 389,64 zł	
	Dębczyno	<i>utrzymanie zieleni na terenie Gminy</i>	17 358,64 zł	1 530,00 zł	15 834,90 zł
		<i>wyposażenie świetlicy</i>		5 304,90 zł	
		<i>wiata drewniana</i>		3 786,00 zł	
		<i>komórka narzędziowa</i>		2 414,00 zł	
		<i>zakup materiałów / towarów dla sołectwa</i>		2 800,00 zł	
<i>7</i>	Góry	-	12 146,39 zł	- zł	- zł
<i>8</i>	Gruszewo	<i>utrzymanie zieleni na terenie Gminy</i>	17 265,56 zł	1 300,00 zł	13 321,16 zł

9		garaż		2 149,00 zł	
		wyposażenie świetlicy		9 372,16 zł	
		zakup materiałów / towarów dla sołectwa		500,00 zł	
10	Kłębino Białogardzkie	zakup materiałów / towarów dla sołectwa (kruszywo)	15 915,96 zł	2 000,00 zł	15 860,10 zł
		ogrodzenie		1 966,00 zł	
		siłownia plenerowa		11 894,10 zł	
10	Kościernica	prace remontowe na terenie sołectwa (montaż kostki brukowej)	23 920,48 zł	23 920,44 zł	23 920,44 zł
11	Stanomino	inwestycje drogowe (kostka brukowa, rekultywacja terenu wzdłuż chodnika)	37 974,93 zł	24 500,00 zł	36 775,60 zł
		wyposażenie świetlicy		10 318,00 zł	
		zakup sprzętu sportowego		1 957,60 zł	
12	Lulewice	zakup materiałów / towarów dla sołectwa	17 730,94 zł	3 000,00 zł	17 729,42 zł
		remont świetlicy		11 729,41 zł	
		wiata drewniana		3 000,01 zł	
13	Lulewiczki	remont drogi	15 776,35 zł	9 800,00 zł	15 749,99 zł
		zakup materiałów / towarów dla sołectwa		5 949,99 zł	
14	Łęczno	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	22 943,18 zł	4 442,51 zł	22 242,50 zł
		prace remontowe na terenie placu przy świetlicy		6 000,00 zł	
		zakup materiałów / towarów dla sołectwa (namioty)		11 799,99 zł	
15	Moczyłki	naprawa dachu	16 707,11 zł	8 147,97 zł	16 705,97 zł
		remont świetlicy (wykonanie posadzki)		3 198,00 zł	
		zakup materiałów / towarów dla sołectwa		500,00 zł	
		remont hydroforni		4 860,00 zł	
16	Nawino	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	15 543,66 zł	1 073,49 zł	15 350,38 zł
		ogrodzenie		864,63 zł	

17		zakup materiałów edukacyjnych i sprzętu sportowego		2 148,26 zł	
		grill		564,00 zł	
		inwestycje drogowe (kruszywo)		10 700,00 zł	
17	Nasutowo	inwestycje drogowe (płyty)	27 736,59 zł	1 199,00 zł	27 729,00 zł
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		300,00 zł	
		prace remontowe na terenie placu przy świetlicy		26 230 zł	
18	Nosówko	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	17 079,41 zł	700,01 zł	16 330,01 zł
		dostawa i montaż wyposażenia placu zabaw		14 930,00 zł	
		siłownia plenerowa		700,00 zł	
19	Pękanino	siłownia plenerowa	14 892,13 zł	5 000,00 zł	14 889,00 zł
		wiata drewniana, grill		8 999,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		890,00 zł	
20	Podwilcze	ogrodzenie	19 778,61 zł	19 500,00 zł	19 500,00 zł
21	Pomianowo	zakup materiałów/towarów - warsztaty	28 341,58 zł	1 954,60 zł	23 166,52 zł
		zakup sprzętu AGD		2 476,99 zł	
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		4 286,93 zł	
		prace remontowe na terenie placu zabaw		14 448,00 zł	
22	Pustkowo	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	19 034,00 zł	2 000,00 zł	14 025,16 zł
		prace remontowe na terenie sołectwa		12 025,16 zł	
23	Rarwino	wyposażenie świetlicy	17 870,55 zł	13 398,06 zł	17 264,99 zł
		zakup sprzętu		3 866,93 zł	
24	Redlino	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	25 363,16 zł	3 716,95 zł	23 898,72 zł
		wyposażenie świetlicy		12 301,03 zł	
		grill		1 353,00 zł	
		siłownia plenerowa		4 845,00 zł	

25		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		1 682,74 zł	
	Rogowo	współpraca ze społecznościami lokalnymi innych państw	24 711,62 zł	5 300,00 zł	23 307,24 zł
		zakup materiałów/towarów dla sołectwa		13 500,00 zł	
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		2 015,99 zł	
		drenaż wokół remizy		2 491,25 zł	
26	Rościno	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	18 335,93 zł	1 151,02 zł	17 562,59 zł
		wyposażenie świetlicy		8 890,59 zł	
		doposażenie placu zabaw		7 520,98 zł	
27	Rychowo	prace remontowe na terenie sołectwa	17 312,10 zł	13 700,66 zł	16 979,46 zł
		doposażenie placu zabaw		3 278,80 zł	
28	Rychówko	zakup materiałów/towarów dla sołectwa	23 920,48 zł	7 869,70 zł	23 590,34 zł
		utrzymanie zieleni na terenie Gminy		10 000,00 zł	
		ogrodzenie placu zabaw		5 720,64 zł	
29	Rzyszczewo	siłownia plenerowa	15 869,42 zł	9 225,00 zł	15 827,40 zł
		wyposażenie placu zabaw		6 602,40 zł	
30	Żeleźno	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	17 824,02 zł	1 500,00 zł	16 822,95 zł
		wyposażenie świetlicy		4 622,95 zł	
		wiata		10 700,00 zł	
31	Żelimucha	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	14 100,98 zł	5 671,42 zł	10 499,42 zł
		wyposażenie świetlicy		4 828,00 zł	
32	Żytelkowo	utrzymanie zieleni na terenie Gminy	17 125,95 zł	1 300,00 zł	15 524,95 zł
		inwestycje drogowe (płyty)		14 224,95 zł	
33	Zagórze	-	14 194,06 zł	-	- zł
		RAZEM	660 465,89 zł	579 655,44 zł	579 655,44 zł

Źródło: Opracowanie własne.

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

5.1. Infrastruktura techniczna

Sieć drogową na terenie gminy Białogard tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią, dzieli się na następujące kategorie: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, którzy w swoim zakresie zadań mają planowanie budowy, modernizację, utrzymanie i ochronę dróg, są następujące jednostki:

- dróg wojewódzkich – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie,
- dróg gminnych – Gmina Białogard.

Najważniejsze znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi, które zapewniają połączenie gminy z innymi ośrodkami powiatu białogardzkiego, województwa zachodniopomorskiego i z gminami jak i województwami ościennymi.

Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą sieć publicznych dróg twardych. Stan większości tych dróg kwalifikuje je do przebudowy bądź modernizacji polegającej na wymianie nawierzchni, nadaniu odpowiednich profili, itp.

Szkielet dróg gminy Białogard opiera się na 3-ch drogach wojewódzkich o łącznej długości 27 km, 22 drogach powiatowych, o łącznej długości ok. 147 km, służących zapewnieniu dostępu do dróg wojewódzkich oraz najważniejszych ośrodków i 20 publicznych drogach gminnych o łącznej długości 70,6 km, z czego 4,747 km posiada nawierzchnię asfaltową. Wśród dróg gminnych blisko 6,43 km posiada nawierzchnię tłuczniową, 1,275 km nawierzchnię betonową, 0,400 km kostkę, 2,685 km nawierzchnię brukową a 55,069 km gruntową.

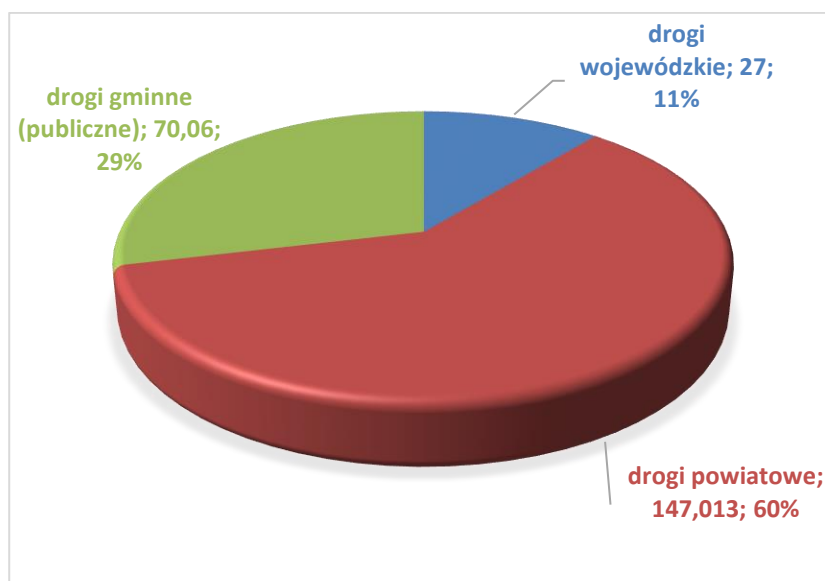
Tab. Nr 13. Szkielet układu drogowego gminy Białogard na koniec 2019 r.

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem (w km)	
		2018	2019
1.	drogi krajowe	3	0
2.	drogi wojewódzkie	24	27
3.	drogi powiatowe	147,013	147,013
4.	drogi gminne (publiczne)	70,6	70,6

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

W roku 2019 w stosunku do roku 2018 zmieniła się klasyfikacja drogi krajowej. W związku z tym, w wyniku tzw. ustawy kaskadowej, zyskała ona status drogi wojewódzkiej.

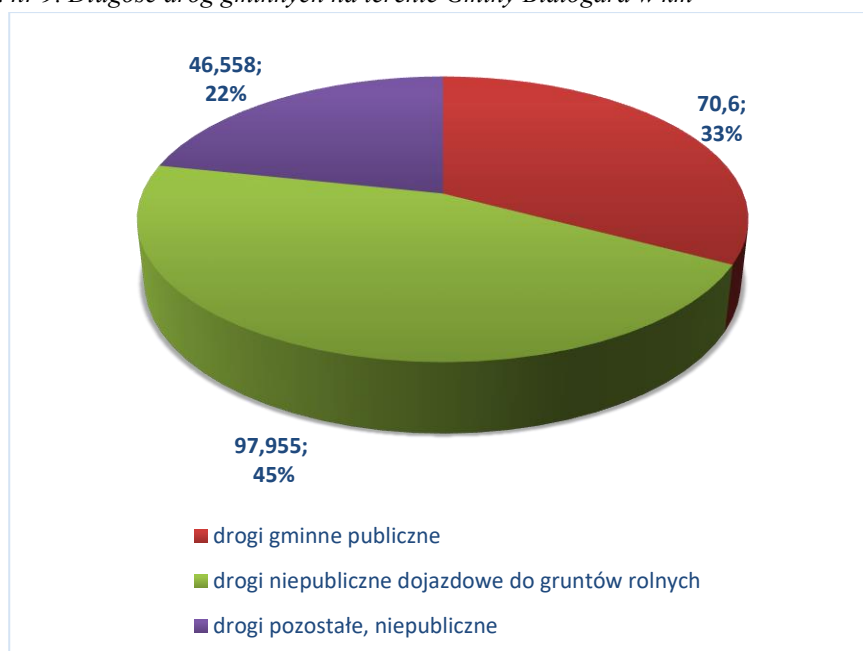
Wyk. Nr 8. Struktura dróg w gminie Białogard z uwzględnieniem **dróg publicznych**

Źródło: Opracowanie własne

Łączna długość dróg publicznych zaliczonych do kategorii gminnych wynosi niecałe 71 km, natomiast wszystkich dróg (włącznie z drogami dojazdowymi do pól) 215 km, z czego 25 km to drogi utwardzone. Długość dróg dojazdowych do gruntów rolnych wynosi 97,955 km, dróg pozostałych 46,558 km. Drogi gminne to w przeważającej części drogi nieutwardzone.

Wyk. nr 9. Długość dróg gminnych na terenie Gminy Białogard w km

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy

Stan tych dróg obecnie nie zagraża bezpośrednio bezpieczeństwu ruchu, natomiast znacząco wpływa na komfort poruszania się nimi. Stan techniczny w wielu miejscach wymaga gruntownych remontów, a co za tym idzie poniesienia przez Gminę wysokich nakładów inwestycyjnych. Dużym utrudnieniem w komunikacji jest stan dróg powiatowych, które również wymagają wysokich nakładów. Niezadowolający stan części infrastruktury drogowej na naszym obszarze generuje działania z zakresu ich przebudowy i modernizacji, a także budowy chodników w celu zapewnienia bezpieczeństwa jej użytkowania. Rozbudowana wysokiej jakości infrastruktura techniczna i komunikacyjna jest gwarantem rozwoju przedsiębiorczości oraz zainteresowania potencjalnych inwestorów zewnętrznych, a tym samym warunkiem rozwoju gospodarczego Gminy.

W roku 2019, jak zostało wykazane w pkt 4.1 Raportu, przeprowadzono remonty kapitalne 13,4 km dróg gminnych, na łączną kwotę 213.600,00 zł oraz remonty bieżące (wzmacnianie, profilowanie, wyrównywanie) ok. 7 km.

Nie bez znaczenia jest fakt podjęcia z naszej strony rozmów i działań w kierunku wyremontowania odcinka drogi powiatowej łączącej miejscowości Pomianowo i Kościernica. Jest to ważna trasa ze względu na dowozy uczniów do szkół. Doprowadzenie jej do stanu „używalności” spowodowałoby zarówno skrócenie czasu przejazdu uczniów jak i obniżyłoby koszty z tym związane.

Przez teren gminy przebiegają dwa ważne szlaki kolejowe, linia nr 404 na trasie Kołobrzeg-Białogard-Poznań i nr 202 na trasie Gdańsk – Szczecin. Linie te mają istotne znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy, co również zostało wykazane w strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W roku 2018 przedstawiciele PKP PLK SA wystąpili do Gminy z propozycją wytypowania skrzyżowań kolejowo-drogowych, które podlegałyby zredukowaniu w związku z planowaną przebudową i modernizacją ww linii kolejowej.

Warto wskazać na cele realizacji planowanego przez PKP przedsięwzięcia, a są to m.in. zwiększenie dostępności przestrzennej i czasowej transportu kolejowego, poprawa jego niezawodności, skrócenie czasu jazdy, przejęcie części ruchu pasażerskiego przez transport kolejowy z transportu drogowego oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu kolejowego w obrębie skrzyżowań kolejowo-drogowych. Temat jest rozwojowy, a planowana inwestycja uzależniona od wielu czynników, jednym z nich jest nasze stanowisko dotyczące zmian w obrębie skrzyżowań linii kolejowych z drogami znajdującymi się w zarządzie Gminy Białogard. Na terenie gminy przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych zlokalizowane są przystanki autobusowe z zadaszeniami (wiaty). Administrowaniem tych przystanków zajmuje się Urząd Gminy Białogard. Przy drogach wojewódzkich zlokalizowanych jest 14 przystanków, przy powiatowych 48, a przy gminnych 10. Łącznie na terenie gminy znajdują się 72 przystanki z wiatami. W 2019 r. zamontowanych zostało przy przystankach 25 sztuk koszy na śmieci.

Sieć elektryczna zasila wszystkie posesje w energię elektryczną. Na istniejących słupach znajduje się 18 opraw oświetleniowych stanowiących własność Gminy oraz 638 opraw stanowiących mienie Energa Oświetlenie Sp. z o.o. W roku 2019 ilość punktów świetlnych zwiększyła się o 7 sztuk.

Poziom zwodociągowania gminy na koniec 2019 r. wynosił ok. 95%, zaś skanalizowania ok. 75%. Na terenie naszej gminy występują dwie miejscowości niezwodociągowane: Wronie Gniazdo i Tarpnowo. Mieszkańcy tych miejscowości mają własne ujęcia wody.

Stacje zasilające w wodę mieszkańców gminy Białogard to:

- SUW Stanomino zasila: Stanomino, Laski, Sińce, Rychówko, Kol. Rychówko, Rychowo, Podwilcze, Zagórze, Nasutowo,
- SUW Dargikowo: Dargikowo, Klępino Białogardzkie, Żyletkowo, Pomianowo, Żeleźno, Buczek, Pomianowo RSP,
- SUW Kościernica: Kościernica, Pustkowo, Pustkówko, Strzelec, Leśniki, Nosówko, Stajkowo, Białogórzyno, Białogórzyno, Pękaninko, Pękanino,
- SUW Rarwino: Rarwino,
- SUW Rościno: Rościno;
- ze stacji uzdatniania wody w Redlinie (Gmina Białogard) dostarczana jest woda do następujących miejscowości gminy Białogard: Redlino, Lulewice, Lulewiczki, Żelimucha.

Niżej wymienione miejscowości zasilane są w wodę z innych gmin:

- ze stacji uzdatniania wody w Dębczynie (Miasto Białogard) zasilane są następujące miejscowości gminy Białogard: Moczyłki, Dębczyno, Rogowo, Byszyno, Przegonia, Łęczno, Gruszewo, Kamosowo, Nawino, Rzyszczewo, Czarnowęsy, Żabiniec, Wygoda, Trzebiele,
- ze stacji uzdatniania w Rzęcinie (Gmina Rąbino) dostarczana jest woda dla miejscowości Góry,
- ze SUW-u Zaspy Wielkie (Gmina Tychowo) dostarczana jest woda do miejscowości Zaspy Małe.

Zasoby wodne pokrywają pełne zapotrzebowanie użytkowników – wydajność ujęć wody jest wystarczająca dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę dla potrzeb mieszkańców (na potrzeby bytowe oraz dla chowu zwierząt) i przemysłu. Z danych uzyskanych ze spółki RWiK długość sieci wodociągowej na terenie gminy w 2019 r. wynosiła 156,84 km (o 0,8 km więcej w stosunku do roku 2018). W tym samym okresie liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1539 (o 12 szt. więcej w stosunku do roku 2018). Stan techniczny sieci wodociągowej określamy jako bardzo dobry pozwalający na podłączenie nowych odbiorców do maksymalnych możliwości wodociągów. Jakość wody dostarczana mieszkańcom spełnia warunki Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ilość osób korzystających z sieci wodociągowej wynosiła na koniec 2019 r. 6810, a zużycie wody z wodociągu w gospodarstwie domowym (na 1 mieszkańca) w m³ – 29.

(Dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2019)

Tab.Nr 14 . Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białogard w roku 2019

Wyszczególnienie	2019
Długość sieci wodociągowej (km)	156,84
Liczba przyłączy prowadzących do budynków (szt.)	1 539
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (na 1 mieszkańca) w m ³	29
% ogółu ludność korzystająca z sieci wodociągowej	92,9

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2019 r. zaewidencjonowanych było 321 sztuk zbiorników bezodpływowych (o 9 więcej w stosunku do roku 2018). Natomiast liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec 2019 r. – 79 sztuk (o 7 więcej w stosunku do roku 2018).

W sytuacji, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, nieczystości płynne gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych oraz, coraz częściej budowanych, przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Tab. Nr 15. Stan infrastruktury ściekowej na terenie gminy Białogard w roku 2019

Wyszczególnienie	2019
Długość sieci kanalizacyjnej (km)	146,28
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1370
% ogółu ludności korzystający w sieci kanalizacyjnej	73,1
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (dam ³) - 1 dam ³ = 1000 m ³ na jednego mieszkańca	20

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

W chwili obecnej cena brutto za m³ wody dla gospodarstwa domowego wynosi 13,12 zł zaś ścieków 29,31 zł, a zatem łącznie 42,43 zł i jest niezmienna od 2017 r. Stawka, o której mowa byłaby nie do udźwignięcia przez nasze społeczeństwo, dlatego Rada Gminy podobnie jak w latach poprzednich, w 2019 r. ustaliła dopłaty z budżetu do m³ wody i ścieków, które wyniosły ponad 2 600 000 zł rocznie. Od 2014 r. prowadzę walkę o zmianę tej sytuacji. Również w 2018 r. będąc przeciwnym proponowanemu przez Spółkę RWiK w Białogardzie stawkom taryfowym na rok 2018 oraz kolejne dwa lata (do 2020 r.)

doprowadziłem do stwierdzenia nieważności wydanej przez Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie decyzji w sprawie ustalenia stawek dla gminy Białogard, co w konsekwencji umożliwiło utrzymanie stawki z 2017 r. na niezmienionym i niepodwyższonym poziomie. Procedura postępowania administracyjnego w tej sprawie trwała do 2019 r., kiedy ponownie wydana została decyzja uznająca zaproponowane przez spółkę RWiK stawki dla naszych mieszkańców. I od tej decyzji również odwołałem się nadal nie zgadzając się z jej uzasadnieniem i nie godząc się na tak wysokie stawki. Postępowanie odwoławcze nadal trwa.

W grudniu 2019 r. przygotowana i przesłana została w imieniu Gminy Białogard petycja skierowania do Sejmu RP, Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w przedmiocie zmiany przepisów prawa określającego warunki rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków – ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Przed tym wystąpieniem uzyskałem poparcie 8 gmin, które borykają się z podobnym problemem.

5.2 Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina Białogard posiada osiem obowiązujących planów miejscowych, obejmujących około 20 % obszaru terytorialnego gminy. Dane te nie zmieniły się w stosunku do roku 2018.

W przeważającej części (pięć z uchwalonych planów miejscowych) opracowano dla realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych wiążących się z możliwością osiągnięcia przez Gminę korzyści, w postaci:

- zwiększenia jej dochodów z tytułu podatku od nieruchomości;
- wybudowania nowych dróg dojazdowych do pól uprawnych;
- dwufunkcyjnego wykorzystania terenów rolnych, bez znacznego uszczerbku dla powierzchni ziemi uprawnej;
- promocji proekologicznego wizerunku Gminy, otwartej na współpracę z inwestorami; poprzez pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł.

W obszarze obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod elektrownie wiatrowe wytyczono 87 obszarów na lokalizację wież.

Rok 2019 nie przyniósł dla gminy nowych rozstrzygnięć w zakresie rozpoczęcia planowanych przez firmy wiatrowe inwestycji, jednakże to właśnie rok 2019 jest przełomowym rokiem, w którym Urząd Regulacji Energii przeprowadził aukcje i zakontaktował z ENERTRAGIEM – inwestorem deklarującym wolę współpracy z naszą Gminą, odbiór energii o mocy 2,2 GW. Docelowo na terenie Gminy Białogard mają powstać 33 turbiny wiatrowe.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

6.1. Gospodarowanie odpadami

W roku 2019 podobnie jak w roku 2018 na terenie gminy Białogard obowiązywał system gospodarowania odpadami komunalnymi, który wraz ze zmianą ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmienił formę opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Opłata ta uiszczana była przez właścicieli nieruchomości na rzecz Gminy co miesiąc, a jej wysokość uzależniona została, w przypadku nieruchomości zamieszkałych, od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość.

Odpady komunalne z terenu naszej gminy w roku 2019 odbierane były przez firmę REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o., ul. Górecka 104, 61-483 Poznań z siedzibą w Barwicach. Firma wpisana jest do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Białogard. Przedsiębiorstwo w 2019 roku świadczyło usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, na podstawie umowy nr BliZP.272.1.2019 zawartej w dniu 03.01.2019r. w związku z rozstrzygnięciem przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Na dzień 31.12.2019 r systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było:

- 147 nieruchomości wielorodzinnych;
- 1283 nieruchomości jednorodzinnych;
- 14 nieruchomości w części zamieszkałych i w części niezamieszkałych;
- 113 nieruchomości niezamieszkałych;
- 2 nieruchomości rekreacyjno- wypoczynkowe.

Na podstawie ilości złożonych deklaracji przez właścicieli nieruchomości wynika, iż systemem objętych zostało 6149 mieszkańców, spośród których 388 nie segregowało odpadów komunalnych, zaś 5761 prowadziło selektywną zbiórkę odpadów.

W roku 2015 Rada Gminy uchwałą nr V/29/15 z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik ustaliła, że najbardziej optymalną metodą spełniającą zasadę „wytwarzający płaci” będzie naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości, miesięczna opłata w wysokości 7 zł/osobę - w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, oraz 18 zł/osobę w przypadku nieprowadzenia segregacji odpadów.

Na nieruchomościach, gdzie nie zamieszkiwali mieszkańcy, a powstawały odpady komunalne obowiązywała stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności:

1. Jeżeli odpady komunalne były zbierane i odbierane w sposób selektywny, obowiązywała stawka:

- * o pojemności 60 litrów- 7,00zł
- * o pojemności 80 litrów- 9,00zł
- * o pojemności 110 litrów- 13,00zł
- * o pojemności 120 litrów- 14,00zł
- * o pojemności 240 litrów- 28,00zł
- * o pojemności 1100 litrów- 130,00zł
- * o pojemności 7000 litrów- 823,00zł

2. Jeżeli odpady komunalne były zbierane i odbierane w sposób nieselektywny ustalona została wyższa stawka:

- * o pojemności 60 litrów- 14,00zł
- * o pojemności 80 litrów- 18,00zł
- * o pojemności 110 litrów- 26,00zł

- * o pojemności 120 litrów- 28,00zł
- * o pojemności 240 litrów- 56,00zł
- * o pojemności 1100 litrów- 260,00zł
- * o pojemności 7000 litrów- 1646,00zł

Roczna ryczałtowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od jednego domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno – wypoczynkowe w przypadku, gdy odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny wynosiła 108,00 zł, natomiast w sytuacji, gdy odpady nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny 224,00 zł.

Właściciele nieruchomości osobiście deklarują liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami.

Pobierana opłata przeznaczana jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład których wchodzi m.in.: odbiór, transport, utylizacja odpadów, zysk firmy obsługującej, koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp.

Od stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., mieszkańcy Gminy Białogard mogli korzystać z położonego w Białogardzie przy ul. Ustronie Miejskie 1, prowadzonego przez Zakład Wywozu Nieczystości s. c. „ŁAD- SAN”, Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów

Komunalnych, który dawał właścicielom nieruchomości możliwość pozbywania się wszystkich frakcji odpadów gromadzonych selektywnie oraz zapewnił odbiór odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w maju i październiku 2019 roku.

Podczas majowej zbiórki PSZOK przyjął od mieszkańców naszej gminy 44 400 kg odpadów wielkogabarytowych urządzeń elektrycznych i elektronicznych, 2 198 kg zużytych opon, 1 365 kg zużytych urządzeń RTV i AGD, 3880 kg urządzeń zawierających freon, natomiast w październikowej - 4000 kg zużytych opon, 5890 kg zużytych urządzeń RTV i AGD oraz 41 080 kg odpadów wielkogabarytowych.

W 2019 roku ilość zgłoszeń o potrzebie odbioru ww odpadów wyniosła ok. 500.

Te dane obrazują jak ważna i potrzebna jest ta forma utrzymania czystości, a jednocześnie widać wzrastającą świadomość mieszkańców co do obowiązku segregacji, która jest jedną z form ochrony środowiska. W 2018 roku 391 osób nie dostosowało się do tego obowiązku ale już w 2019 liczba ta zmalała do 388.

W sierpniu 2019 r. został ogłoszony konkurs pod hasłem „NIE MARNUJĘ!- TWORZĘ!”, celem którego było propagowanie wśród mieszkańców gminy Białogard właściwych postaw proekologicznych poprzez zaangażowanie ich w podejmowanie działań mających na celu uświadamianie wagi jaką ma umiejętność ponownego wykorzystywania odpadów i przekształcenie ich w nowe użyteczne przedmioty.

W tym samym roku został ogłoszony konkurs pod tytułem: „ZBIERAMY MAKULATURĘ- RATUJEMY DRZEWA”, którego celem było propagowanie wśród mieszkańców naszej gminy właściwych postaw proekologicznych poprzez zaangażowanie ich we wspólne przedsięwzięcia, związane z selektywną zbiórką odpadów.

Fot. nr 8.

Źródło: Własne

Taka forma edukacji mieszkańców cieszy się dużym zainteresowaniem i co widać, skupianie wysiłków na określonych zadaniach daje dobre rezultaty. Jednocześnie podkreślić warto, że społeczeństwo naszej gminy przywiązuje dużą wagę do prawidłowej segregacji i wykazuje się wysoką świadomością ekologiczną. Nie bez znaczenia jest również rola szkoły w tym temacie. Dlatego nasze dzieci mogą być wzorem do naśladowania zarówno dla swoich rówieśników jak i osób dorosłych, także z innych gmin.

Należy jednak zauważyć, że w roku 2019 nastąpił spadek o 226 (w stosunku do roku 2018) ilości osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. Biorąc pod uwagę fakt, iż od 2017 roku liczba ludności w naszej gminie zmalała o 203 mieszkańców (patrz pkt 1.4 Raportu) można wysnuć wnioski, że składane deklaracje nie zawsze są zgodne ze stanem faktycznym. Jak wiadomo liczba zgłoszonych osób zamieszkujących daną nieruchomość nie musi pokrywać się z liczbą osób zameldowanych, dlatego w kolejnym roku zwiększone zostaną naciski na kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

Warto dodać, że w roku 2019 znowelizowano ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustawą z 19 lipca 2019 r. która weszła w życie na początku września tego roku. Zwrócić przy tym należy uwagę na art. 9 ustawy nowelizującej, który stanowi, iż rada gminy zobowiązana jest dostosować w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, uchwały wydane przed dniem wejścia w życie nowelizacji. A więc wszelkie uchwały, które podjęto przed 6 września 2019 r., rada gminy ma obowiązek dostosować do znowelizowanych przepisów w ciągu roku. W związku z wygaśnięciem z dniem 31 grudnia 2019 r. umowy na odbiór odpadów komunalnych z terenu naszej gminy, przed upływem tego terminu ogłoszony został przetarg nieograniczony na wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych, który wygrała firma REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o. z siedzibą w Barwicach.

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska.

1. W 2019 r. Rada Gminy Białogard uchwałą nr IX/66/2019 z dnia 23 maja 2019 r. przyjęła **„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Białogard na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”** wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W tym miejscu należy podkreślić, że od wielu lat jako jedna z wielu gmin polskich, borykamy się z problemem, który przysparza nam wielu kłopotów, i który pociągnie za sobą znaczące dla naszego budżetu koszty, to nielegalne wysypiska śmieci – odpadów karoserii samochodowych, siedzeń, pulpity.

Ważne jest aby nasi mieszkańcy byli świadomi konsekwencji przemykania oczu na ten proceder. Nie pozwólmy na zaśmiecanie tak pięknych terenów. Jeśli będziemy świadkami takiego wandalizmu zgłośmy to służbom porządkowym. Pamiętajmy, że bez wskazania winowajcy, wspólnie poniesiemy koszty uprzątnięcia tych odpadów – z budżetu gminy. A kwoty nie są małe i można byłoby zainwestować je kierując się potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców. Analizujemy możliwość nawiązania współpracy z Nadleśnictwem Białogard, które również boryka się z nielegalnymi wysypiskami śmieci, a które rozszerza zakres monitoringu miejsc szczególnie narażonych na tego typu zdarzenia.

2) Nadal realizowany jest **Program usuwania wyrobów azbestowych** z terenu Gminy Białogard. Gmina dokonuje sukcesywnie, począwszy od 2012 r., likwidacji wyrobów zawierających ten szkodliwy dla zdrowia minerał. W latach 2012-2016 dzięki powyższemu zadaniu pozyskano dla mieszkańców 100% środków finansowych na usunięcie wyrobów azbestowych.

Azbest jest niebezpieczny i może być przyczyną wielu chorób. Niestety na dachach i fasadach budynków są nadal wyroby zawierające azbest. Usuwanie go jest czynnością skomplikowaną i trzeba się do tego dobrze przygotować. Procedury związane z usuwaniem, pakowaniem, transportem i składowaniem odpadów reguluje ustawa o odpadach i szereg rozporządzeń.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białogard na lata 2010 – 2032 został przyjęty uchwałą Nr XLIV/275/10 Rady Gminy Białogard z dnia 9 marca 2010 roku i obowiązuje nadal.

W związku z tym, iż w roku 2019 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie ogłosił nabór wniosków na powyższe zadanie, Gmina Białogard uruchomiła nabór wniosków dla osób chętnych do wzięcia udziału w programie. Zgłosiło się 14 osób, przy czym 1 wnioskodawca zrezygnował. I tak usunięto i unieszkodliwiono odpady niebezpieczne zawierające azbest o masie 107,96 Mg, co daje w przeliczeniu 5 997,7m² powierzchni na kwotę 39 026,00 zł.

3) W dniu 25 marca 2019r. Rada Gminy Białogard podjęła Uchwałą Nr VIII/46/2019 w sprawie **„Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2019”**. Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt, zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom domowym

i gospodarskim oraz wolno żyjącym kotom, przebywającym w granicach administracyjnych naszej gminy.

Realizacja programu odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2019 r., poz. 122 ze zm.), w szczególności z zachowaniem zasad humanitaryzmu oraz zgodnie z podpisaną umową z dnia 28 lipca 2017 roku z Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie.

W 2019 r. z terenu naszej gminy wyłapano i umieszczono w schronisku 30 psów. Na 31 grudnia 2019 r. w schronisku przebywało 6 psów należących do Gminy Białogard, 20 oddano do adopcji zaś 4 sztuki utracono (zgon).

Udzielono pomocy weterynaryjnej 4 zwierzętom rannym w wyniku zdarzeń drogowych, wydano 1 decyzję zezwalającą na utrzymanie psa rasy Rottweiler uznanej za rasę agresywną oraz zgłoszono do utylizacji 4 padłe dzikie zwierzęta. Koszt utylizacji jest uzależniony od wielkości zwierzęcia i wyniósł średnio 350 zł za sztukę.

W omawianym roku zarejestrowano 19 deklaracji społecznych opiekunów zwierząt, którzy zgłosili 82 sztuki, w tym 81 kotów i 1- go psa. Zabiegom utylizacji lub kastracji poddanych zostały 22 sztuki zwierząt, a średni koszt jednego zabiegu wyniósł 250 zł.

Udzielono wsparcia społecznym opiekunom bezdomnych kotów w postaci przekazania karmy, w przeprowadzeniu zabiegów sterylizacji lub innych zabiegów weterynaryjnych na kwotę 500 zł.

W dniu 28 lipca 2019 r. wygasła umowa zawarta z Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie na sprawowanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Białogard, w związku z czym, przeprowadzona została procedura wyłonienia wykonawcy zadania wynikającego z zapisów ustawy o ochronie zwierząt. I tak w dniu 18 października 2019 r. w wyniku przeprowadzonego zapytania ofertowego i wyłonienia nowego wykonawcy, podpisano nową umowę z Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” z siedzibą w Białogardzie na sprawowanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami z terenu Gminy Białogard obowiązującą do 1 października 2021 r.

4) W 2019 r. tak jak w 2018, usunięto z terenu Gminy Białogard na obszarze 11.87 ha barszcz Sosnowskiego. Realizacja zadania została opisana w wydanym w 2014 roku **„Programie usuwania Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Białogard na lata 2014-2019”**. Ponadto do wykonania zadania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie uzyskano dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 28 360,70 zł, tzn. nie więcej niż 75% kosztów kwalifikowanych na realizację zadania. Całkowity koszt wyniósł 37 814,26 zł. Potrzeba realizacji Programu wynika z konieczności intensyfikacji działań mających na celu eliminację zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego związanego z istnieniem stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie gminy. Roślina niezwykle groźna, zmuszająca do długotrwałego procesu usuwania. Aby skutecznie zlikwidować i zapobiegać rozprzestrzenianiu się inwazyjnego gatunku oraz zminimalizować koszty jego zwalczania Gmina sporządza zbiorczą informację nt. lokalizacji i powierzchni obszarów zajętych barszczem i stale monitoruje dotychczasowe stanowiska występowania tej rośliny.

7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY

7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2019 w gminie Białogard

System edukacji pełni kluczową rolę w przygotowaniu kolejnych pokoleń do życia i funkcjonowania we współczesnym świecie. Jego celem jest także kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich i moralnych.

Gmina Białogard w roku 2019 była organem prowadzącym dla 4 a od 1 września 2019 r. dla 3 szkół podstawowych, do których wraz z oddziałami przedszkolnymi uczęszczało ok. 670 dzieci i młodzieży spędzających w nich kilka godzin dziennie.

Do 31 sierpnia 2019 r. były to:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie,
- 3) Szkoła Podstawowa w Stanominie,
- 4) Gimnazjum im. Ignacego Krasickiego w Pomianowie

zaś od 1 września

- 1) Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Stanominie.

W roku szkolnym 2017/2018 rozpoczęło się wdrażanie reformy oświaty, a wraz z nim proces wygaszania gimnazjów. Z dniem 1 września 2017 r. szkoły podstawowe z sześcioletnich przekształciły się w ośmioletnie. Absolwenci klas VI podjęli naukę w klasach VII, a gimnazja nie przeprowadziły naboru nowych uczniów.

We wrześniu 2019 r. gimnazja zakończyły swoją działalność.

Źródło: własne

Naukę w liceum i technikum rozpoczęły dwa roczniki: jeden, który skończył gimnazjum, i drugi, który ukończył 8-letnią szkołę powszechną. W związku z tym wygasła również funkcja dyrektora gimnazjum.

Na początku 2019 r. w związku z planowanym przeniesieniem siedziby Szkoły Podstawowej w Kościernicy do budynku w Pomianowie odbyły się spotkania z mieszkańcami, pracownikami szkoły, dyskusje wśród radnych, co do dalszych losów szkół z terenu naszej gminy. Udowadniając zasadność przekształcenia (przeniesienia) Szkoły Podstawowej w Kościernicy do Pomianowa kierowano się dbałością o poprawę jakości procesów edukacyjnych oraz racjonalizacją wykorzystania obiektów funkcjonujących w sieci szkół prowadzonych przez Gminę Białogard. Utrwalona na przełomie wielu lat struktura szkół oraz wprowadzona reforma oświatowa, w wyniku której wygaszone zostały gimnazja, wymagała dostosowania się do zmieniających się warunków demograficznych, lokalowych i ekonomicznych. Uczniowie szkoły podstawowej w Kościernicy pozostali w gronie swoich kolegów i koleżanek oraz grona pedagogicznego. Zabezpieczone również zostały dowozy uczniów do szkoły. Tak więc od roku szkolnego 2019/2020 siedziba szkoły podstawowej w Kościernicy zmieniona i przeniesiona została do budynku szkoły w Pomianowie zaś obiekt byłej Szkoły wraz z terenem przeznaczony został na utworzenie przedszkola lub/i żłobka bądź inną działalność.

W związku z przekształceniem ośmioletniej Szkoły Podstawowej im Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy poprzez zmianę siedziby na miejscowość Pomianowo, od 1 września 2019 roku obowiązują nowe obwody szkół.

25 czerwca br. odbył się konkurs na stanowisko Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Rogowie. Komisja konkursowa, w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, wyłoniła kandydata na dyrektora placówki, którym została kierująca szkołą od 1 września 1999 r. Pani Elżbieta Trzcńska.

Należy również podkreślić, że od 1 września 2019 r. Szkoła Podstawowa w Stanominie nosi imię Juliana Tuwima.

Fot. nr 9. Uroczystość nadania imienia Szkole Podstawowej w Stanominie

Źródło: SP Stanomino

7.2. Osiągnięcia uczniów - porównanie wyników egzaminów gimnazjalnych i ósmoklasistów

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. W znacznym stopniu zależą od zdolności i aspiracji uczniów jak i nauczycieli. Biorąc pod uwagę przekształcenia placówek oświatowych w ostatnich latach, w celu umożliwienia porównywalności danych dotyczących wyników uczniów w nauce poniżej zaprezentowano wyniki egzaminów gimnazjalnych i ósmoklasistów w 2019 r. Wyniki naszych uczniów zestawiono z wynikami osiąganymi przez uczniów w powiecie białogardzkim i województwie zachodniopomorskim.

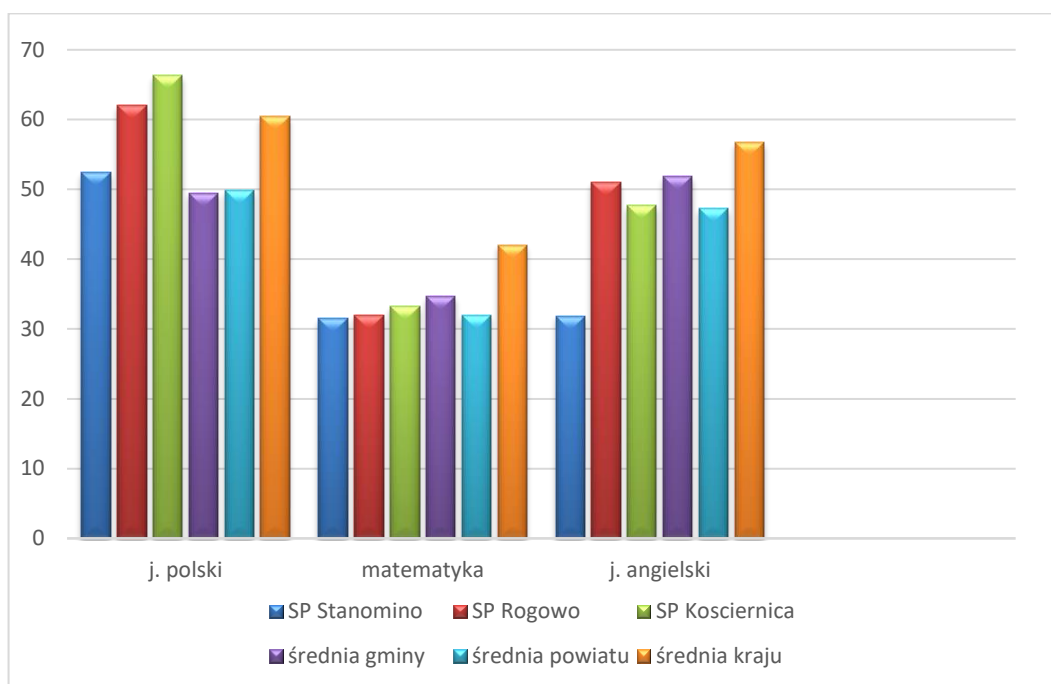
Egzamin ósmoklasisty po raz pierwszy został zorganizowany w roku szkolnym 2018/2019, i miał na celu sprawdzenie wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej. W 2019 r. obowiązkowy egzamin przeprowadzony został w formie pisemnej przez trzy kolejne dni (15-17 kwietnia 2019r.). Uczniowie przystąpili do egzaminu z trzech przedmiotów: języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego. Egzamin nie ma progu zdawalności. Od 2022 roku ósmoklasista będzie zobowiązany do przystąpienia do egzaminu z czterech przedmiotów obowiązkowych: języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego, jednego przedmiotu do wyboru spośród: biologii, chemii, fizyki, geografii lub historii.

Tab. Nr 15. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

	Średnia szkoły			Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia wojewódz.	Średnia kraju	Średnia okręgu
	SP Stanomino	SP Rogowo	SP Kościerznica					
język polski	52,43	62,00	66,33	49,48	49,79	59,09	60,50	63,00
matematyka	31,48	32,00	33,21	34,64	32,00	40,02	42,07	45,00
j.angielski	31,86	51,00	47,75	51,84	47,25	56,71	56,68	59,00
j.niemiecki	95 (1 osoba)	-	-	25,69	24,36	40,64	42,00	39,49

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wykres nr 10. Wyniki egzaminu ósmoklasistów

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Od 2012r. zmieniły się zasady przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, poprzez rozszerzenie obowiązkowych testów do rozwiązania przez uczniów. W 2019 r. egzamin gimnazjalny odbył się w dniach 10-12 kwietnia i składał się z sześciu części- po dwie każdego dnia.

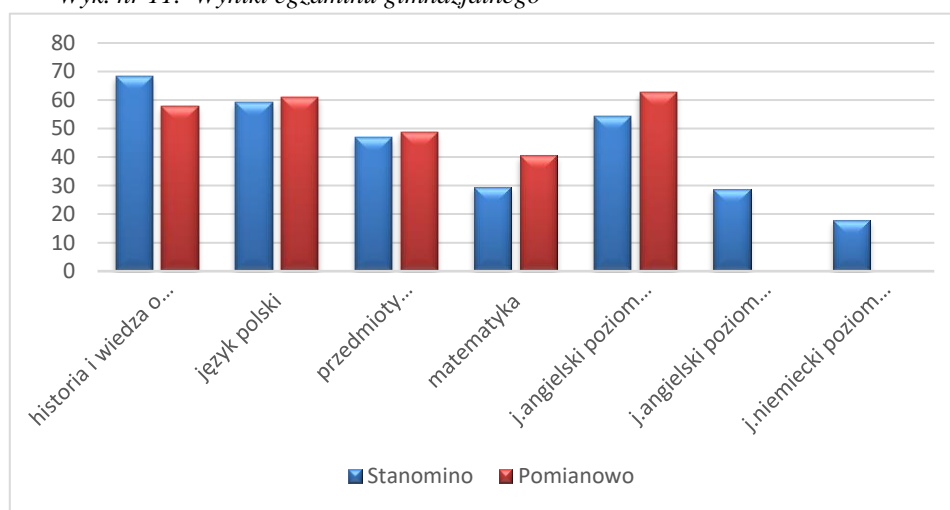
Tab. Nr 16. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

	Średnia szkoły		Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia wojewódz.	Średnia kraju	Średnia okręgu
	<u>Stanomino</u>	<u>Pomianowo</u>					
historia i wiedza o społeczeństwie	68,44	57,97	59,87	51,06	55,82	57,28	59
język polski	59,11	61,10	60,78	52,14	59,05	60,64	63
przedmioty przyrodnicze	46,78	48,80	48,47	41,73	46,27	48,08	49
matematyka	29,44	40,52	38,51	31,04	38,01	40,15	43

j.angielski poziom podstawowy	54,25	62,65	57,37	60,51	66,33	66,37	68
j.angielski poziom rozszerzony	28,88	-	38,65	44,00	51,89	51,59	53
j.niemiecki poziom podstawowy	18,00	28,20	26,50	37,85	50,88	50,77	51

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wyk. nr 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Na podstawie art. 70 b ustawy o systemie oświaty pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Na podstawie wniosku, złożonego przez pracodawcę, Wójt przyznaje dofinansowanie w drodze decyzji. Na powyższy cel Gmina otrzymuje środki finansowe z Funduszu Pracy.

W roku 2019 dofinansowano kształcenie 10 młodocianych u 10 pracodawców na łączną kwotę 65 152,98 zł.

Tab. Nr 17. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych

Forma przygotowania zawodowego	Liczba pracodawców, którym wypłacono dofinansowanie		Liczba młodocianych pracowników	
	2018	2019	2018	2019
nauka zawodu	7	5	8	5

przyuczenie do wykonywania określonej pracy	0	5	0	5
RAZEM	7	10	8	10

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.4. Dowóz uczniów

Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Odległość pomiędzy domem, a szkołą nie powinna przekraczać 3 kilometrów – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych oraz 4 kilometrów w przypadku uczniów klas V i VI podstawówki oraz gimnazjów. Ustawodawca ustalił, że jeżeli droga dziecka do szkoły przekracza podane odległości, to obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci oraz zapewnienia im opieki w trakcie trwania transportu. Podobna sytuacja dotyczy młodszych dzieci oraz dzieci niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o te pierwsze, Gmina ma obowiązek dowieźć bezpłatnie, sześciolatka oraz według nowych przepisów pięciolatka do najbliższego publicznego przedszkola czy też oddziału przedszkolnego zorganizowanego przy szkole podstawowej. W drugim przypadku na Gminie ciąży obowiązek zapewnienia opieki w trakcie podróży lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej. W przypadku dziecka niepełnosprawnego Gmina zapewnia dojazd do najbliższej szkoły podstawowej i gimnazjum, a dla dziecka upośledzonego ruchowo – również do najbliższej szkoły ponadgimnazjalnej, jednak tylko do ukończenia przez tego ucznia 21 roku życia. Dzieciom i młodzieży, o upośledzeniu umysłowym w stopniu głębokim - dojazd na zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze, albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na podstawie umowy między wójtem a rodzicami.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego w dniu 25 lipca 2018 r. Gmina Białogard podpisała z Konsorcjum ARRIVA Bus Transport Polska Sp. z o.o. z Torunia i PKS Gryfice Sp. z o.o. Słudwia umowę, przedmiotem której jest świadczenie usługi polegającej na stałym przewozie uczniów do szkół na terenie gminy i odwóz z powrotem do miejsca zamieszkania. Dowozem objętych zostało 502 uczniów. Umowa wygasła z dniem 30 czerwca 2019 r.

W związku z tym po kolejnym postępowaniu przetargowym, w dniu 16 lipca 2019 r. podpisana została na okres od 1 września 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. nowa umowa z tym samym wykonawcą. Dowozem objętych zostało 423 uczniów.

Koszt realizacji zadania zleconego w 2019 roku (dot. roku kalendarzowego) wyniósł 790 400 zł.

Ponadto, Gmina prowadzi własnym transportem dowóz dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy do placówek edukacyjnych zlokalizowanych poza jej terenem, tj.:

- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno-Wychowawczy w Karlinie: 5 uczniów;

- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy w Kowalkach: 3 uczniów;
- Zespół Szkół Specjalnych w Białogardzie: 10 uczniów;
- Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Specjalny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sławnie: 3 uczniów;
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koszalinie: 1 uczeń;
- Prywatne Centrum Edukacyjne w Białogardzie: 2 uczniów;
- Przedszkole Miejskie (oddział integracyjny): 1 uczeń.

Poza kosztami zakupu usług w firmie zewnętrznej, do kosztów dowozu uczniów zaliczyć należy koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych, usługi remontowe, zakup materiałów i wyposażenia, szkolenia pracowników. Łączna kwota to 261 129,00 zł, tak więc koszty te wynoszą ponad 1 mln. złotych.

7.5. Baza oświatowa

Wszystkie szkoły podstawowe (dotyczy to również byłego gimnazjum) posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Budynek szkolny i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Rokrocznie kupowane są pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie posiada pracownię komputerową (18 komputerów) z dostępem do Internetu.

W budynku szkoły znajduje się 11 pracowni, biblioteka z czytelnią, świetlica, jadalnia oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, lekarskim oraz salą rekreacyjną. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 2 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada własną kotłownię c.o. na paliwo stałe.

Zarówno budynek jak i otoczenie wokół szkoły spełniają wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy potwierdzone brakiem zaleceń ze strony zewnętrznych organów kontroli.

W 2019 roku zakupiono: meble do sali zajęć techniki i plastyki oraz regały do biblioteki. W ramach otrzymanych funduszy z rezerwy subwencji oświatowej doposażono pracownię fizyczno-chemiczno-biologiczną i geograficzną. Zakupiono: meble, pomoce dydaktyczne, monitory interaktywne.

Szkoła wyposażona jest w sprzęt multimedialny (monitory interaktywne, tablice oraz niezbędne środki dydaktyczne).

W budynku Szkoły Podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie znajduje się 6 sal lekcyjnych i 7 pracowni, w tym: 1 pracownia informatyczna, biblioteka z czytelnią, 1 świetlica- jadalnia oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Ponadto szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, gabinetem pomocy przedlekarskiej i salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 4 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię na olej opałowy. W roku 2019 na potrzeby uczniów i nauczycieli zakupiono projektory multimedialne, tablice interaktywne i monitory.

W ramach programu „Aktywna tablica” wyposażenie szkoły wzbogaciło się o dwa 65 calowe monitory dotykowe, systematycznie wykorzystywane w edukacji.

W budynku Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Stanominie znajduje się 10 pracowni (w tym jedna komputerowa), biblioteka z czytelnią, świetlica/jadalnia oraz dwa pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, pielęgniarstwowym, salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są trzy pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię gazową. W 2019 roku szkoła zakupiła sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć obowiązkowych, pozalekcyjnych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej.

Baza lokalowa jaką jednostki oświatowe dysponowały w 2019 r. obejmowała łącznie 5 obiektów szkolnych i przedszkolnych w: Stanominie – 2 (szkoła wraz z oddziałem przedszkolnym i salą sportową), Pomianowie – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym oraz halą sportową), Rogowie – 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym) i Kościernicy – 1 do 31 sierpnia.

7.6. Realizowane zadania oświatowe

Gmina Białogard realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i gimnazjum, oddziałów przedszkolnych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując ich dowóz do szkół poza terenem gminy.

W roku 2019 szkoły realizowały projekt „Nowoczesna szkoła, nowoczesna edukacja”. W ramach projektu uczniowie pracowali metodą warsztatową oraz eksperymentu, wyjeżdżali na zajęcia edukacyjno-przyrodnicze. Podczas licznych zajęć pozalekcyjnych uzupełniali realizację podstaw programowych poszczególnych przedmiotów z zastosowaniem środków i pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach ww projektu.

W Szkole Podstawowej w Rogowie realizowana była innowacja pedagogiczna z matematyki „*Matematyka przyjazna i nowoczesna*”. Ponadto uczniowie uczestniczyli w wielu projektach, m.in. „*Lekturiada- w poszukiwaniu urody słowa*”, „*Łączy nas pamięć*”, „*Dobrze Cię widzieć*”, „*Laudato Si – diecezjalna mapa zanieczyszczeń powietrza*”, „*CyberGryf*”, „*CODE WEEK*”, „*Matematyka z klasą. Ile matematyki wokół nas*”, „*Fundacja Uniwersytetu Dzieci*

Szkoła Podstawowa w Pomianowie zrealizowała projekty pn. „*Czytam z klasą lekturki spod chmurki*”, „*Rozwijanie kreatywności dziecka*” natomiast w Szkole Podstawowej w Stanominie realizowano: „*Lets talk*” j. angielski, „*Naucznie ortografii języka polskiego z wykorzystaniem ogólnopolskiego programu Insta.Ling dla szkół*” – j.polski, „*Matematyka jest wokół nas*” – matematyka + przedmioty przyrodnicze, „*Moda na czytanie*” – I etap edukacyjny.

W oddziałach przedszkolnych zrealizowany został cykl warsztatów dla 6-latków „*Czujątka*”, których głównym celem było podnoszenie kompetencji emocjonalno – społecznych dzieci.

Zadania oświatowe finansowane są ze środków otrzymywanych z budżetu państwa - subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy.

Źródło: SP Rogowo

We wszystkich jednostkach oświatowych realizowane były programy profilaktyczne: „**Bieg po zdrowie**” – antytytoniowa edukacja zdrowotna, „**Trzymaj formę**”, „**Program dla szkół**”, w ramach którego uczniowie otrzymują warzywa i owoce oraz mleko i przetwory mleczne, „**Unplugged**” – rekomendowany program profilaktyki uniwersalnej oparty na modelu wszechstronnego wpływu społecznego, „**Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach** – Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychotropowych w tym „nowych narkotyków”.

Poza wymienionymi programami poszczególne szkoły realizowały również:

- * Szkoła Podstawowa w Rogowie: „**Zachowaj trzeźwy umysł**”, „**Przeciw uzależnieniom**”;
- * Szkoła Podstawowa w Pomianowie: „**Saper, czyli jak rozminować agresję**” - antytytoniowa edukacja zdrowotna, „**Frekwencja**” – analiza wpływu absencji na osiągnięcia edukacyjne uczniów oraz możliwość szybkiej reakcji w sytuacji wagarowania;
- * Szkoła Podstawowa w Stanominie: „**Profilaktyka zagrożeń w sieci**” – działania związane z obchodami Dnia Bezpiecznego Internetu + Badanie „**Granie na Ekranie**” – we współpracy z FUNDACJĄ - DBAM O MÓJ Z@SIEG.

7.7. Poziom wydatków na oświatę

Wydatki na oświatę poniesione w roku 2019.

Wykonanie wydatków w dziale „Oświata i Wychowanie” wynosi **8 396 156,20 zł** i jest wyższe o 3,27% w stosunku do roku 2018 (8 121 799,16 zł). W wydatkach tych ujęte są wydatki w wysokości **398 660,37 zł**, poniesione na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego w związku z finansowaniem utrzymania dzieci z terenu gminy Białogard w placówkach przedszkolnych na terenie tych jednostek.

Wykonanie wydatków w dziale „Edukacyjna opieka wychowawcza” wyniosło na dzień 31.12.2019 r. - **186 300,00 zł** i jest niższe o 26,5% w stosunku do roku 2018 (253 231,00 zł). Udział wydatków na oświatę i opiekę w wydatkach budżetowych to **25,70 %** i wzrósł w stosunku do roku 2018 o 0,14%, w którym wynosił 25,56%.

Źródło: Opracowanie własne

7.8. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy.

W 2019 roku na terenie Gminy Białogard funkcjonowało 14 świetlic wiejskich w następujących miejscowościach: Białogórzyno, Byszyno, Dargikowo, Dębczyno, Kłępino Białogardzkie, Nosówko, Nasutowo, Lulewice, Łęczno (do października 2019), Kościernica, Redlino (do października 2019), Rarwino, Rościno, Żeleźno. W miejscowości Czarnowęsy funkcjonuje Sala Tradycji Rybackich, która również pełni rolę świetlicy.

W 2019 r. świetlice organizowały zajęcia plastyczne, sportowe, przedstawienia okazjonalne, m.in. Jasełka, Walentynki oraz zajęcia profilaktyczne w ramach ferii zimowych. Jak co roku współpracowały z policją, jednostkami OSP, Sanepidem, stowarzyszeniami. Wspólnie realizowano programy na przykład „Bezpieczne ferie”, w trakcie których odbywały się spotkania i pogadanki nt. bezpiecznego spędzania czasu na lodowisku czy podwórku. W okresie ferii zimowych wszystkie świetlice były czynne i prowadziły zajęcia dla dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywały się codziennie według wcześniej zatwierdzonych planów. Były to zajęcia plastyczne, sportowe, wyjazdy na lodowisko. Prowadzący te zajęcia szczególną uwagę zwracali na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży kładąc duży nacisk na działania profilaktyczne. W ramach zajęć plastycznych w świetlicach organizowane były m.in. warsztaty tworzenia ozdób wielkanocnych, czy stroików bożonarodzeniowych.

We współpracy z sołectwami z terenu Gminy w świetlicach organizowano obchody Dnia Matki przygotowując wspólnie dla zaproszonych mam poczęstunek, drobne upominki i część artystyczną. W ramach obchodów Dnia Dziecka zorganizowano gry i zabawy dla dzieci a fundusze pozyskiwane były od sponsorów.

W miesiącach wakacyjnych, świetlice organizowały głównie zajęcia plastyczne, sportowe oraz gry i zabawy.

W ramach działań profilaktycznych realizowane były projekty, podczas których dzieci i młodzież, uczestniczyły w warsztatach, spotkaniach z policją, pielęgniarką, zajęciach plastycznych i grach zespołowych.

W roku 2019 wszystkie świetlice wzięły udział w programie profilaktycznym. Temat spotkań był bardzo szeroki m.in. alkoholizm, narkomania, uzależnienie od Internetu, papierosów, zaburzenia odżywiania: bulimia, anoreksja itp.

Program zorganizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białogardzie sfinansowany został w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a skierowany był do dzieci i młodzieży ze świetlic i bibliotek z terenu Gminy Białogard. Celem programu było podnoszenie świadomości na temat negatywnych konsekwencji uzależnień, a także stosowania przemocy. Dostarczenie podstawowych wiadomości o substancjach uzależniających, propagowanie wiedzy na temat szkodliwości uzależnień, wpływu zdrowego stylu życia na zdrowie, sprawność intelektualną i kondycję fizyczną, kształtowanie umiejętności rozpoznawania psychologicznych cech uzależnienia, propagowanie życia bez nałogów, skłanianie uczniów do zachowań asertywnych, rozwijanie wyobraźni plastycznej i twórczej. Znalezienie zrozumiałych i przekonujących argumentów na walkę z nałogami. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką alkoholową, przeciwdziałaniem narkomanii i przemocy.

Koszty utrzymania świetlic w 2019 roku wyniosły **383 765,47 zł**, w tym:

wynagrodzenia i pochodne	- 301 566,64 zł,
koszty utrzymania obiektów	- 80 198,83 zł,
artykuły biurowe, materiały papiernicze	- 2 000,00 zł.

7.9. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy.

Istotną rolę w naszej Gminie, w kwestii związanej z wydarzeniami kulturalnymi pełnią zarówno szkoły, świetlice jak i same sołectwa. Jak bardzo zaangażowane są one w organizację różnego rodzaju imprez, uroczystości, świąt czy innych form spędzania wolnego czasu, można było zaobserwować m.in. w wydawanym kwartalniku „Więści z Gminy Białogard”. Nie zawsze jednak udawało się pokazać wszystkie przesłane informacje na łamach naszej lokalnej gazety, dlatego też wykorzystywane były do tego celu zarówno lokalne media jak i internetowa strona gminna oraz ogólnodostępny Facebook. W związku z tym, iż nasza internetowa strona winna być dostosowana do wymogów jakie nakłada na nas ustawodawca w zakresie osób z niepełnosprawnościami, w roku 2020 planowana jest jej przebudowa. Warto podkreślić, że jak co roku, tym razem w roku 2019 w miesiącu sierpniu, zorganizowane zostały Dożynki Gminne.

Źródło: Własne

Drugą dużą imprezą zorganizowaną w roku 2019 po raz pierwszy było „Spotkanie wigilijno-noworoczne pod gwiazdami”. Znaczący wkład w organizację tego spotkania włożyli pracownicy naszej podległej jednostki - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a mieszkańcy mogli skosztować zarówno wigilijnych potraw przygotowanych przez panie z kół gospodyń wiejskich z terenu naszej gminy, jak i otrzymać mikołajkowe prezenty, drzewka bożonarodzeniowe i poczuć atmosferę świąt włączając się w śpiew kolęd i pastorałek. Należy również podkreślić, że Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Liderka” od wielu już lat podtrzymuje tradycje świąteczne organizując spotkania z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, z okazji świąt Wielkanocnych i świąt Bożego Narodzenia.

Wysokość kwoty wydatkowanej w roku 2019 na promocję gminy wyniosła **68 032,84**, w tym wydanie „*Więści z gminy Białogard*” – 16 629,60 zł

Sport w gminie jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców. Jest dziedziną życia społeczności lokalnej, którą trzeba zorganizować, zagospodarować i wspierać. Sport uczy istotnych wartości i umiejętności życiowych, pewności siebie, pracy w zespole, poczucia wspólnoty, dyscypliny i szacunku oraz zasad fair play. W gminie ważną bazę sportową stanowią placówki oświatowe, w których zadbano nie tylko o wyposażenie sal i miejsc do nauki, ale także o strefę ruchu. Posiadają nowoczesne place zabaw. Każda szkoła wyposażona jest w wielofunkcyjne boiska. Udostępniane są one mieszkańcom, dzięki czemu istnieje możliwość rekreacji i uprawiania różnych dyscyplin sportowych.

Działalność w zakresie upowszechniania sportu polegała na organizacji i przygotowaniu szeregu imprez o charakterze ogólnogminnym. Rozgrywane są mecze piłki siatkowej i piłki nożnej,

W marcu po raz pierwszy Gmina przystąpiła do organizacji Biegu Tropem Wilczym „Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Bieg odbył się na trzech dystansach: 10 km, 5 km oraz bieg podstawowy 1963 m. Udział wzięło w nim 195 uczestników. W tym samym miesiącu odbył się Turniej Piłki Siatkowej Samorządowców, w który udział wzięły 4 drużyny w tym 3 z ościennych gmin.

W czerwcu w ramach Dni Sportu zorganizowano biegi przełajowe, turniej strzelecki oraz turniej piłki siatkowej. Zorganizowany został również Gminny Rajd Rowerowy, w którym udział wzięło ok. 100 osób, turniej piłki siatkowej w Byszynie oraz Nosówku. W sierpniu odbył się „Bieg Pamięci” w Lulewiczach oraz zawody strzeleckie w Stanominie.

W 2019 roku wydatki na kulturę fizyczną wyniosły **59 331,54 zł**, w tym dotacje celowe dla 2 klubów sportowych w wysokości 37 225,00 zł.

8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

8.1. Dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności

1. Grunty ogółem (przy uwzględnieniu przypadającego udziału) – **708, 3051 ha** (w tym w użytkowaniu wieczystym Gminy Białogard **40,3562 ha**, oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym **5,8557 ha**):

1.1 Grunty rolne

- a) grunty orne – 83.5259,5 ha
- b) sady – 1,4052 ha
- c) łąki trwałe – 11,1442
- d) pastwiska trwałe – 16,1764 ha
- e) grunty rolne zabudowane – 3,7860 ha
- f) grunty pod rowami – 1,13 ha
- g) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych – 10,3898 ha
- h) nieużytki – 7,3896 ha

1.2 Grunty leśne

- a) lasy – 2.3188,5
- b) grunty zadrzewione - 13,3701 ha

1.3 Grunty zabudowane i zurbanizowane

- a) tereny mieszkaniowe – 1.9640,5
- b) tereny przemysłowe – 1.8150,5 ha
- c) inne tereny zabudowane – 10,5395 ha
- d) zurban. ter. zab. lub w trakcie zabudowy – 7,2889 ha
- e) tereny rekreacyjno – wypoczynkowe – 56,7714 ha
- f) użytki kopalne – 3,5957 ha

1.3.1 Tereny komunikacyjne

- a) drogi – 434,3928 ha
- b) tereny kolejowe – 39,0936

1.4 Grunty pod wodami

- a) powierzchniowymi płynącymi – 0,1503 ha
- b) powierzchniowymi stojącymi 1,5700 ha

1.5 Tereny różne – 0,4877 ha

1.6 Łącznie – 708,3051 ha

2. Gmina Białogard jest właścicielem/współwłaścicielem 21 budynków mieszkalnych i mieszkalno – użytkowych, w których znajdują się 33 lokale komunalne i 11 lokali socjalnych oraz budynków gospodarczych lub pomieszczeń gospodarczych przynależnych

do ww. lokali w miejscowościach: Białogórzynko 2, Białogórzynko 3, Białogórzynko 4, Byszyno 5, Byszyno 30,

Dargikowo 17, Kościernica 28, Nasutowo 15, Nawino 3, Nawino 27, Podwilcze 43, Podwilcze 44, Pustkowo 10 (z uwagi na stan techniczny, wyłączony z użytkowania), Redlino 32, Rogowo 4, Rogowo 33, Rogowo 46, Sińce 2, Żeleźno 41, Żeleźno 49, Rogowo 46.

W 2017 r. Rada Gminy uchwałą Nr XXXV/219/2017 uchwaliła *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Białogard w latach 2017-2021*. Program ten określa: politykę czynszową, zasady zarządzania zasobem, źródła finansowania oraz inne działania mające na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania zasobem mieszkaniowym.

3. W budynkach położonych w miejscowościach Byszyno 5 i Dargikowo 17 znajdują się również lokale użytkowe – świetlice wiejskie, natomiast budynek położony w miejscowości Kościernica 28 stanowił gminną placówkę oświatową.

Poza ww. budynkami w zasobie komunalnym Gminy Białogard znajdują się budynki użytkowe, lokale użytkowe, budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa oraz siedziby gminnych jednostek organizacyjnych, w tym :

- 1) budynek przy ul. Wileńskiej 8 w Białogardzie – siedziba Urzędu Gminy Białogard;
- 2) budynek garaży przy siedzibie Urzędu Gminy Białogard;
- 3) funkcjonujące placówki oświatowe – Szkoła Podstawowa w Pomianowie im. Ryszarda Kuleszy; Szkoła Podstawowa w Stanominie im. Juliana Tuwima; Szkoła Podstawowa w Rogowie im. Jana Brzechwy;
- 4) 10 budynków użytkowych – świetlice wiejskie w miejscowościach: Białogórzynko 71, Buczek 11, Dębczyno 26 (wraz z budynkiem gospodarczym), Kościernica 7, Lulewice 16, Nosówko 23, Redlino 7, Rarwino 7, Żelimucha 9a, Żeleźno 2a (wraz z budynkiem gospodarczym);
- 5) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Moczyłki (dz. nr 2/7); lokal użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Sińce 2;
- 6) budynek użytkowy (kaplica) w miejscowości Lulewice 15;
- 7) 5 lokali użytkowych – świetlic wiejskich: Czarnowęsy 8, Kłębino Białogardzkie 22, Nasutowo 24, Łęczno 8, Rościno 30;
- 8) 2 lokale użytkowe (kaplice) w miejscowościach Czarnowęsy 8 i Rościno 30;
- 9) budynek w miejscowości Stanomino – siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie 27;
- 10) 2 lokale i budynek, stanowiące filie Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie w miejscowościach: Podwilcze 3/1, Rogowo 63, Pomianowo 40 (część);
- 11) 4 budynki użytkowe – remizy strażackie w miejscowościach: Pomianowo 40 (część), Kościernica 5a, Podwilcze 57, Rogowo 91;
- 12) budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa, w tym: 5 stanowiących własność Gminy Białogard (dz. nr: 55/1, 55/2 i 66) i 1 stanowiący współwłasność z Gminą Białogard (dz. nr 50/4), położone w miejscowości Góry, stanowiący własność Gminy Białogard położony w miejscowości Czarnowęsy (dz. nr 13/23), stanowiący współwłasność Gminy Białogard położony w miejscowości Rychowo (dz. nr 9/28);

- 13) 9 budynków nieczynnych hydroforni w miejscowościach: Białogórzyno, Góry, Gruszewo, Nawino, Pękanino, Pomianowo, Redlino, Rychowo, Zagórze.
4. Boiska sportowe w miejscowościach:
- Białogórzyno, dz. nr 588/3;
 - Stanomino, dz. nr 22/38.
5. Place zabaw/ siłownie na świeżym powietrzu:
- a) Białogórzyno (dz. nr 258/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
 - b) Białogórzyno (dz. nr 342/5) – siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
 - c) Buczek (dz. nr 304/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
 - d) Byszyno (dz. nr 241) - plac zabaw przy świetlicy;
 - e) Czarnowęsy (dz. nr 13/23) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
 - f) Dargikowo (dz. nr 286/1) – siłownia zewnętrzna;
 - g) Dębczyno (dz. nr 224/2) – siłownia zewnętrzna;
 - h) Gruszewo (dz. nr 11/39) – plac zabaw;
 - i) Klępino Białogardzkie (dz. nr 157/4) – plac zabaw;
 - j) Kościernica (dz. nr 12/1) – plac zabaw przy szkole;
 - k) Laski (dz. nr 91) – plac zabaw;
 - l) Lulewice (dz. nr 221/4) – plac zabaw przy świetlicy;
 - m) Łęczno (dz. nr 558/2) – plac zabaw przy świetlicy;
 - n) Moczyłki (dz. nr 2/7) - plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy budynku sołeckim;
 - o) Nawino (dz. nr 28/3) – plac zabaw;
 - p) Nasutowo (dz. nr 6/24)– plac zabaw przy świetlicy;
 - q) Nosówko (dz. nr 105/1) – plac zabaw;
 - r) Pękanino (dz. nr 35) – siłownia zewnętrzna;
 - s) Podwilcze (dz. nr 120) – plac zabaw przy budynku OSP;
 - t) Pomianowo (dz. nr 204/3) – plac zabaw przy bibliotece;
 - u) Pustkowo (dz. nr 154/5) – plac zabaw przy byłej świetlicy;
 - v) Redlino (dz. nr 377/2) – plac zabaw przy świetlicy;
 - w) Redlino (dz. nr 122/1) – siłownia zewnętrzna;
 - x) Rogowo (dz. nr 46) – siłownia zewnętrzna, plac zabaw przy szkole;
 - y) Przegonia (dz. nr 28/1) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej ;
 - z) Rychowo (dz. nr 9/29)– plac zabaw;
 - aa) Rzyszczewo (dz. nr 62/5) – plac zabaw;
 - bb) Sińce (dz. nr 105/10) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej;
 - cc) Stanomino (dz. nr 22/27) – plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
 - dd) Stanomino (działka nr 76) – plac zabaw przy szkole;
 - ee) Żeleźno (dz. nr 308/3) – plac zabaw przy świetlicy;
 - ff) Żelimucha (dz. nr 100) – plac zabaw i boisko do piłki siatkowej przy świetlicy;
 - gg) Żytelkowo (dz. nr 105/2) – plac zabaw.
6. Cmentarze komunalne w miejscowościach Byszyno, Białogórzyno, Podwilcze (w 2019 roku na cmentarzu komunalnym w Byszynie dokonano 10 pochówków, w Białogórzynie 8 pochówków, w Podwilczu 10).
7. Środki transportu:
- a) samochód osobowy – Ford Transit,

- b) samochód osobowy – Fiat Ducato,
 - c) samochód osobowy – Ford Transit,
 - d) samochód osobowy – Volkswagen Transporter,
 - e) samochód osobowy – Fiat Scudo,
 - f) samochód osobowy – Fiat Scudo,
 - g) samochód osobowy – Fiat Doblo,
 - h) pojazd osobowo-towarowy – Volkswagen T4,
 - i) autobus – Autosan A0909L,
 - j) autobus – Jelcz L 090/Ms.
8. Maszyny do robót drogowych:
- a) równiarka BAUKEMA SHM 5,
 - b) koparko-ładowarka CASE,
 - c) ciągnik URSUS 3512
 - d) ciągnik KUBOTA 5091,
 - e) przyczepa AUTOSAN,
 - f) przyczepa PRONAR,
 - g) samochód ciężarowy (wywrotka) MAN,
 - h) rozsiewacz RCW,
 - i) rozdrabniacz gałęzi,
 - j) kosiarka zawieszana bijakowa TELEX LEOPARD RB 1,6m.

8.2. Długoterminowe aktywa finansowe.

Tab. Nr 18

Akcje i udziały	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.
		15.998.500,00 zł
Razem:	15.998.500,00 zł	16.225.000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego

1. Sprzedaż nieruchomości, zniesienie współwłasności nieruchomości:

Tab. Nr 19.

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia (w udziałach)	Wartość netto sprzedaży// wartość księgowa sprzedaży gruntu/budynku
1	Żytkowo nieruchomość zabudowana	161/7	0,0711,5	28.280,00 zł//13.065,00 zł/12.535,00 zł
2	Sińce nieruchomość zabudowana	105/6	0,0954 ha	55.550,00 zł//0,00 zł/46.700,00 zł
3	Gruszewo nieruchomość zabudowana	11/15	0,0498 ha	5.860,00 zł//291,35 zł/0,00 zł
4	Żeleźno nieruchomość zabudowana	132/3	0,4618 ha	10.100,00 zł//2.691,18 zł/ 0,00 zł

		Razem:	0.6781,5 ha	99.790,00zł// 16.047,53 zł/59.235,00 zł
--	--	--------	-------------	---

Źródło: opracowanie własne

2. Nabycie prawa własności nieruchomości:

Tab. Nr 20.

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia	Wartość księgowa
1	Żeleźno nieruchomość zabudowana urządzeniem przepompowni ścieków	132/2	0,0033 ha - nabycie udziału 1/2 o pow. 0.0016,5 ha	1.050,00 zł
2				
		Razem:	0,0033 ha/0,0016,5 ha	1.050,00 zł

Źródło: opracowanie własne

3. Uwłaszczenie nieruchomości gruntowych na rzecz użytkowników wieczystych

Tab. Nr 21.

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia	Wartość księgowa
1	Białogórzyno	340	0,0173 ha	366,58 zł
2	Kłębino Białogardzkie	51/3	0,1643 ha	951,94 zł
3	Łęczno	360/5	0,0790 ha	0,00 zł
4	Pustkowo	161/1	0,0690 ha	0,00 zł
5	Rościno	361	0,17 ha	0,00 zł
		Razem:	0,4996 ha	1.318,52 zł

Źródło: opracowanie własne

4. Dane o dochodach uzyskanych w roku 2019 z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

- ze sprzedaży nieruchomości – 99.790,00 zł ;
- ze sprzedaży ruchomości - 38.953,00 zł;
- z przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności – ----,
- opłat z tytułu oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, opłat rocznych i trwałego zarządu – 4.144,09 zł,
- z dzierżawy i najmu (w tym składników ruchomych), z ustanowienia ograniczonego prawa w postaci służebności przesyłu – 193.358,69 zł,
- wpływy z różnych opłat (w tym miejsca cmentarne) – 24.449,62 zł.

9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA

9.1. Polityka prorodzinna

1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016r. Zgodnie z w/w ustawa każde drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia uprawnione jest do świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Aby otrzymać świadczenie na pierwsze dziecko trzeba spełnić kryterium dochodowe, które wynosi 800,00 zł netto na osobę w rodzinie. Jeśli w rodzinie jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym bądź znacznym kryterium wynosi 1200 zł. Do realizacji tego zadania wyznaczony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie. W 2019r. wpłynęło **926** wniosków w formie papierowej i drogą elektroniczną. Miesięcznie ze świadczenia wychowawczego średnio korzysta ok. **856** rodzin. Do końca 2019 r. GOPS w Białogardzie wypłacił świadczeń wychowawczych na kwotę **5 668 078,00 zł**.

Realizacja programu Rodzina 500+ od samego początku przebiegała bardzo sprawnie, jeszcze przed wejściem w życie ustawy wywieszane były informacje dot. sposobu wypełniania wniosków oraz niezbędnych dokumentów. Wnioski służyły sukcesywnie i rozpatrywane były na bieżąco.

W dniu wejścia w życie ustawy „o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”- Rodzina 500+ działania były podejmowane nie tylko przez pracowników zajmujących się bezpośrednio obsługą zadania, ale również innych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie.

Pracownicy socjalni odgrywają kluczową rolę w realizacji Programu 500+, spotykają się z rodzinami i sprawdzają rzetelność wydatkowania przyznanych środków, sprawdzają co się dzieje w takiej rodzinie, aby wyeliminować przypadki nadużyć.

Aby wykluczyć ewentualną eksmisję rodzin z uwagi na zadłużenia w opłatach za zajmowany lokal, pracownicy socjalni i asystenci rodziny na bieżąco mają pieczę nad wydatkami w rodzinach niezaradnych życiowo, które nie dbają o ten obowiązek. Takie działania przyczyniły się do tego, że wiele rodzin spłaciło zadłużenia za lokal i obecnie obniżyło swoje wydatki poprzez uzyskanie prawa do dodatku mieszkaniowego. Bez wsparcia w ramach Programu 500+ takie działania nie byłyby możliwe. Pracownicy socjalni pracując w tych rodzinach przyczyniają się do podniesienia wśród dzieci poczucia bezpieczeństwa.

16 czerwca 2014r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. W roku 2019 wydano ponad **297** kart.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności.

Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,
- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,
- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,

- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z przepisami ustawy uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z Ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerszej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty z tym związane finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.

Od stycznia 2018r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2018r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” jednostki samorządu realizują program mający na celu wesprzeć dzieci uczące się dodatkowymi środkami na ten cel. Jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł otrzymają rodzice/ osoby pełnoletnie uprawnione zgodnie z wytycznymi:

1. Świadczenie dobry start przysługuje:

1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – raz w roku na dziecko;

2) osobom uczącym się – raz w roku.

2. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

1) przez dziecko lub osobę uczącą się do 20. roku życia;

2) przez dziecko lub osobę uczącą się do 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

3. Świadczenie dobry start przysługuje także w przypadku:

- 1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;
 - 2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. Rok życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.
4. W przypadku dziecka biorącego udział w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, świadczenie dobry start przysługuje nie wcześniej niż od roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 7. rok życia.

W ramach realizacji powierzonego zadania Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyjął 612 wniosków, a skorzystało z programu 871 osób na łączną kwotę 261 300,00 zł.

9.2. Świadczenia rodzinne

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych GOPS. Działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2019 roku ze świadczeń rodzinnych tj. na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało ok. 534 rodzin, wydano ok. 610 decyzji. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze, którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa. Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tab.Nr 22

Rodzaj świadczeń	Wydatki w zł		Liczba wypłaconych świadczeń		Liczba rodzin korzystających przez cały rok	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Zasiłki rodzinne	749 747,76	697 089,0	6 462	5 998	342	310
Dodatki do zasiłków rodzinnych	314 898,98	28 9703,0	2 891	2 651	x	255
Zasiłki pielęgnacyjne	296 737,00	364 757,0	1 876	1 935	177	186
Świadczenia pielęgnacyjne	493 176,00	583 265,0	334	370	28	35
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42 000,00	49 000,00	42	49	42	46
Świadczenie rodzicielskie	241 833,30	229 113,0	267	255	45	38
Składki na ubezpieczenie społeczne	126 081,00	103 854,0	429	311	x	63

Składki na ubezpieczenie zdrowotne	23 250,00	28 676,0	235	264	x	59
Specjalny zasiłek opiekuńczy	x	67 376,0	x	110	x	12
Zasiłek dla opiekuna	x	34 100,0	x	55	x	5
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia żywego dziecka" Za życiem"	x	8 000,0	x	2	x	2

Źródło: Opracowane przez GOPS

Zasilki rodzinne w 2019 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00 zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00zł. Ilość pobieranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami zwiększyła się w stosunku do roku 2018. Przyczyną może być zapewne świadczenie wychowawcze przyznawane od kwietnia 2016 r. w kwocie 500 zł na dziecko. Osoby wykonujące pracę za najniższą kwotę wynagrodzenia często rezygnują z zatrudnienia, a utrata dochodu kwalifikuje ich do przyznania prawa do zasiłku rodzinnego. Drugą przyczyną może być brak świadomości do jakich świadczeń jesteśmy uprawnieni. Składając wniosek o świadczenie wychowawcze, w wielu przypadkach okazywało się, że rodziny kwalifikują się do otrzymania innych świadczeń.

Zasilki pielęgnacyjne do października 2019 w kwocie -184,42 zł od 1 listopada 2019 r. – 215,84 zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Od stycznia 2013 r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych. Zarówno kwoty jak i liczba rodzin korzystających z tego zasiłku zwiększyła się w stosunku do roku 2018.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Do grudnia 2019 r. wynosiło ono 1 583,00 zł miesięcznie. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Zarówno kwoty jak i liczba rodzin korzystających z tego świadczenia zwiększyła się w stosunku do roku 2018.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które w roku 2019 r. wynosiło 764,00 zł.

Zasiłek dla opiekunów wypłacany jest w kwocie 620,00 zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku.

W roku 2019 wypłacono 945 świadczeń na łączną kwotę 357 564 zł, podczas gdy w roku 2018 było to 746 świadczeń na kwotę 392 470 zł.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź zwrócić się z wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto Organ podjął ponad 670 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla Skarbu Państwa. W tym celu Organ współpracuje z instytucjami takim jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, Biura Informacji Gospodarczej czy Komornicy Sądowi.

Dodatkowo Organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie gminy Białogard.

9.3. Pomoc społeczna

Tab. Nr 23.

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba świadczeń wypłaconych		Kwota świadczeń wypłaconych w zł oraz przypadających na 1 osobę (średnio)	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1.	ZASIŁKI STAŁE w tym	69	60	679	562	328 599,00/ 5 476,65 zł/os	285 122,63/ 4 752,04 zł/os
	Osoby samotnie gospodarujące	51	48	516	446	262 620,00/ 5 149,41 zł/os	237 365,47/ 4 945,11 zł/os
	Pozostające w rodzinie	18	12	163	116	65 979,00/ 3 665,50 zł/os	47 757,20/ 3 979,77 zł/os
2.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	54	47	636	448	28 467,00/ 527,17 zł/os	20 672,25/ 439,84 zł/os
RAZEM		x	x	x	x	357 066,00	305 794,88

Źródło: Opracowane przez GOPS

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyła liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

W ramach zadań własnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Poniższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

Tab. Nr 24.

Lp	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w zł	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
1	Pochówek	1	0	1	0	2 630,00	0,00
2	Inne zasiłki celowe i w naturze (opał, leki, żywność, inne firmy)	394	223	x	1835	238 879,0/ 606,29 zł/os	304 465,54/ 1365,32 zł/os
3	Schronienie	3	0	193	0	6 721,0/ 2 240,33 zł/os	1 284,32
4	Domy pomocy społecznej	16	16	150	159	356 152,0/ 22259,5 zł/os	402 195,60 25 137,25 zł/os
5	Zasiłki okresowe	161	128	783	568	267 476,0/ 1661,34 zł/os	193 527,19/ 1511,93 zł/os
6	Usługi zwykłe	10	7	3 016	2048	39 525,0/ 3952,50 zł/os	40 004,02/ 5714,86 zł/os

RAZEM		x		x	911 383,0	941 476,67
--------------	--	---	--	---	------------------	-------------------

Źródło: Opracowane przez GOPS

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem **941 476,67 zł**.

W 2019 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. W 2019 roku wysokość zasiłku stałego wynosi **645 zł**. Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30 zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 60 osób na ogólną kwotę 285 122,63 zł

Na realizację zasiłków okresowych w 2019r. wydatkowano kwotę- 193 527,19 zł, a skorzystało z tej formy pomocy 128 rodzin.

W roku 2019 z usług opiekuńczych skorzystało 7 osób, natomiast w Domach Pomocy Społecznej umieszczonych było 16 osób.

Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny. Długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych. Długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytom osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Aktualnie potrzeba jest skierowania 5 osób do Domu Pomocy Społecznej, osoby te objęte są usługami opiekuńczymi.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2019 roku wydatkowano kwotę 402 195,60 zł.

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 236 000,00 zł. Łączny koszt programu wyniósł 312 744,41zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w przedszkolach i szkołach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w formie zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 25

	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
--	---------------	------------------	------------

	2018	2019	2018	2019	2018	2019
posiłki w szkole i w przedszkolu	103	56	10 588,0	9 169	42 577,00/ 413,37 zł/os	37 698,61/ 673,19 zł/os
posiłki w schroniskach i innych stołówkach	x	-	x	-	x	-
Zasilki celowe	544	202	1 838	1702	176 164,00/ 323,83 zł/os	275 045,80/ 1361,61 zł/o
Razem		X		X	218 741,00	312 744,41

Źródło: Opracowane przez GOPS

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 12 lutego 2014 r. „w sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia osób w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020* oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z tego programu” W ramach programu w 2019 r. objęto pomocą 258 rodzin.

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmując postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozdzielnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2019 roku pracownicy objęli pomocą 342 rodziny, w których przeprowadzili 723 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować, w porównaniu do roku 2018, mały wzrost rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spowodowane jest to zwiększoną ilością zawieranych kontraktów socjalnych oraz większą aktywnością zawodową klientów pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub

rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2019 pracownicy socjalni sporządzili 17 kontraktów socjalnych, warunki kontraktu zerwało 8 osób. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2019r. na terenie naszej gminy przebywało 8 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytuliska, noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 1 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego skorzystało 6 osób po odbyciu kary pozbawienia wolności (jednak łącznie Zakład Karny opuściło 7 osób).

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2019 roku pracownicy uczestniczyli w 65 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć

nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. Informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizują 3 osób. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH

10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Spółka powstała na bazie jednoosobowej spółki gminy miejskiej Białogard utworzonej w roku 1998 ze zlikwidowanego zakładu budżetowego. W 2005 roku w wyniku połączenia jednoosobowej spółki gminy miejskiej Białogard "Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Białogardzie" ze spółkami: "Karlińskie Wodociągi i Kanalizacja w Karlinie" i "Wodociągi

i Kanalizacja w Połczynie Zdroju" poprzez ich przejęcie, utworzono spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością "Regionalne Wodociągi i Kanalizacja w Białogardzie".

W roku 2006 podwyższono kapitał zakładowy Spółki poprzez wprowadzenie aportem majątku służącego zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę zbiorowemu odprowadzeniu ścieków na terenie następujących gmin:

- Gmina Białogard
- Gmina Karlino
- Gmina Połczyn Zdrój
- Gmina Tychowo
- Gmina Bobolice
- Gmina Biesiekierz
- Gmina Rąbino

Kapitał zakładowy spółki wynosi 141.175 000,00 zł i dzieli się na 282 350 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, z czego Gmina Białogard posiada 32 432, co stanowi 11,40 % całości kapitału. Ustanowiony zastaw rejestrowy na udziałach w ilości 18 099 udziałów po 500,00 zł każdy, o nominalnej wartości łącznej 9 049 500,00 zł.

Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenach: Miasta Białogard i Gminy Białogard, Miasta i Gminy Karlino, Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój, Miasta i Gminy Bobolice, Gminy Tychowo, Gminy Biesiekierz oraz Gminy Rąbino z podziałem na Rejony Eksploatacyjne.

W lutym 2019 r. nastąpiła zmiana Zarządu Spółki. Odwołano Zarząd w składzie: Marianna Przychodni – Prezes Zarządu; Dorota Borsuk – Wiceprezes Zarządu i powołano nowy Zarząd w składzie obowiązującym na dzień 31 grudnia 2019 r.: Rafał Słowik – Prezes Zarządu i Marek Lewandowski – Wiceprezes Zarządu.

W 2019 r. Spółka sprzedała 2 648,0 tys. m³ wody, z czego na rzecz Gminy Białogard 6,5% oraz odebrała i oczyściła 2 609,0 tys. m³ ścieków, z tego z Gminy Białogard 4,4% tej wartości.

10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2019 r.

Na terenie Gminy Białogard wykonano zadania inwestycyjne na łączną kwotę 175,0 tys. zł.

Do największych zrealizowanych zadań należy zaliczyć:

- Budowę sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej do budynku Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu DN/OD 90 o długości 141,8 m wraz z przepompownią ścieków na kwotę 64,0 tys. zł (kontynuacja zadania z 2018 r.)
- Modernizację przyłączy wodociągowych na terenie gminy w m. Przegonia PE32 o długości 416,5 m na kwotę 15,0 tys. zł.
- Zakup sieci wodociągowej w m. Lulewiczki PE 90 o długości 440,5 m na kwotę 53 tys. zł.
- Zakup pomp do ścieków do przepompowni ścieków na kwotę łączną 27,0 tys. zł.

Wymienione powyżej inwestycje wykonane zostały w 81,8% w stosunku do planowanych.

(Źródło; dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2019)

11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD

11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków.

W 2019 roku na terenie Gminy Białogard działało 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych: Białogórzyno, Kościernica, Rogowo, Podwilcze, Stanomino w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od marca 1995 roku oraz Pomianowo w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym od grudnia 2008 roku.

Zadania ochotniczych straży pożarnych wynikają z ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1372, z późn. zm.). OSP realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami ochotniczych straży pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach.

Jednostki OSP jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r., poz. 713 ze zm.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, zastosowania sprzętu, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnienie pozostających w dyspozycji stron zasobów, na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń.

W 2019 roku w szeregach OSP naszej gminy, działało 250 członków w tym: członkowie (czynni) Jednostek Operacyjno-Technicznych - 95 strażaków-ratowników – posiadających przeszkolenie do prowadzenia akcji ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych, 35 ratowników przeszkolonych do prowadzenia bezpośredniego ratowania życia ludzkiego (udzielanie pomocy przedlekarskiej dla osób poszkodowanych w wypadkach i zdarzeniach losowych), 45 członków zwyczajnych - osoby nie biorące udziału w akcjach ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych oraz 20 członków honorowych. Poza tym 55 członków liczą Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które funkcjonują w szeregach OSP Kościernica, Pomianowo, Stanomino i Rogowo.

Rok 2019 był rokiem „reanimacji” OSP w Podwilczu, w szeregach której jest 13-stu członków.

Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współdziałają z jednostką organizacyjną Państwowej Straży Pożarnej w Białogardzie oraz innymi podmiotami i instytucjami w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców gminy Białogard oraz wspomagają sąsiednie obszary w ramach obwodów operacyjnych lub uzgodnień o pomocy wzajemnej.

Warto, zauważyć także, iż poza zapobieganiem i gaszeniem pożarów w codziennej praktyce dochodzą inne rodzaje ratownictwa, w tym głównie ratownictwa technicznego, podczas zdarzeń na drogach, gdzie stosowane są techniki prowadzenia działań ratowniczych. Wspomnieć należy również o przygotowaniu ratowników – ochotników do organizacji ewakuacji ludzi i mienia podczas dużych pożarów, powodzi i innych katastrof (zwłaszcza będących wynikiem anomalii pogodowych).

Art. 29 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) **budżetów jednostek samorządu terytorialnego,**
- 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne,
- 4) środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17, które uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

W związku z powyższym, jednostki OSP z terenu gminy Białogard korzystały w roku 2019 z przewidzianych prawem form pomocy. I tak z budżetu Gminy na utrzymanie gotowości operacyjno-technicznej wydatkowaliśmy **305.587,09 złotych**. Nie bez znaczenia jest fakt zakupu nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego marki IVECO Eurocorgo dla OSP Rogowo za kwotę 769 980,00 zł z dofinansowaniem Gminy w kwocie 200 000,00 zł. Ponadto jednostka ze Stanomina wsparta została kwotą 15.000,00 zł na doposażenie samochodu ratowniczo-gaśniczego marki KAMAZ GBA.

Dzięki dotacjom zewnętrznym, jednostki doposażyły swój sprzęt na łączną kwotę **70123,00 zł**, w tym **10 287,00 zł** z budżetu Gminy i **59 836,00 zł** dotacje zewnętrzne.

Wykaz środków trwałych - środków transportu, należących do poszczególnych jednostek OSP w Gminie Białogard w 2019 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. Nr 26

Lp.	Nazwa podmiotu	Rodzaj pojazdu	Marka pojazdu/ model
1.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	MERCEDES – BENZ LAF 322-36
2.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	FORD TBS
3.	OSP Kościernica	Pożarniczy	JELCZ 014R
4.	OSP Podwilcze	Pożarniczy	IFA W50
5.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	FORD TRANSIT
6.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO SL 10
7.	OSP Rogowo	Pożarniczy	MAGIRUS DEUTZ
8.	OSP Stanomino	Pożarniczy	DAIMER CHRYSEL 211CDI
9.	OSP Stanomino	Pożarniczy	STAR L 71LE
10.	OSP Stanomino	Pożarniczy	FORD TRANSIT
11.	OSP Stanomino	Pożarniczy	IFA W50L

12.	OSP Stanomino	Pożarniczy	TATRA
13.	OSP Stanomino	Specjalny	STAR 200

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2019 do akcji ratowniczo-gaśniczych, ratowniczych i ćwiczeń pojazdy OSP wyjeżdżały 120 razy.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Białogardzie, we współpracy ze szkołami z terenu Gminy Białogard i Urzędem Gminy Białogard jest organizatorem konkursów dla dzieci, które mają na celu propagowanie wiedzy o bezpiecznych zachowaniach oraz ruchu strażackim.

W roku 2019 były to:

1. Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.
2. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla dzieci i młodzieży pod hasłem "Zapobiegajmy Pożarom".

Organizowane są również zawody sportowo – pożarnicze dla drużyn dorosłych strażaków i Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

W ramach współpracy Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Białogardzie z partnerem z Niemiec (Związek OSP Powiatu Pojezierze Meklemburskie) prowadzona jest wymiana międzynarodowa, która obejmuje wyjazdy na ćwiczenia, zawody sportowo-pożarnicze, biegi terenowe oraz obóz MDP w Niemczech. Wymiana ta przez rok 2019 była bardzo aktywna. Część jednostek prowadziło bilateralną współpracę z jednostkami z Niemiec, najczęściej w ramach oficjalnej współpracy między miejscowościami z naszych regionów.

Jednostki OSP prowadzą akcje również edukacyjne dla mieszkańców naszej gminy. Spotkania odbywają się w świetlicach, bibliotekach i na festynach.

Fot. nr 12. Spotkanie z dziećmi z miejscowości Czarnowęsy

Źródło: OSP

Organizowane są także różnego rodzaju działania mające na celu pozyskanie nowych członków oraz popularyzację ruchu OSP, np.: mecze piłki siatkowej, festyny i zawody dla dzieci. Strażacy z poszczególnych jednostek dbają o utrzymanie porządku i estetykę swoich remiz. Czasem pozyskują zewnętrzne środki na ich remonty i wyposażenie. Dużą część prac wykonują w czynnie społecznym. Ponadto biorą udział w programach dotacyjnych dzięki czemu pozyskują dodatkowy sprzęt ratowniczy, z minimalnym udziałem środków pochodzących z budżetu Gminy Białogard.

12. UCHWAŁY PODJĘTE W 2019 ROKU PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD

W 2019 r. Rada Gminy podjęła 88 uchwał, z czego 17 dotyczyły spraw finansowych, pozostałe dotyczyły m.in. sprzedaży nieruchomości, działalności GOPS-u oraz rocznych planów komisji Rady, świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych lub obowiązujących regulaminów.

Poniżej wykaz uchwał za 2019 r. wraz z adnotacją o ich realizacji.

Pełen wykaz znajduje się na stronie

<https://prawomiejskowe.pl/UrządGminyBiałogard/tabBrowser/mainPage>.

Tab. Nr 27. Wykaz uchwał podjętych w 2019 r. przez Radę Gminy Białogard i stan ich realizacji.

--	--	--	--	--

Ip	Numer	Data	Tytuł	Stan realizacji
1	XVIII/127/2019	30-12-2019	w sprawie określenia dopłat do cen za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych w Gminie Białogard	obowiązująca
2	XVIII/121/2019	30-12-2019	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białogard na rok 2020	zrealizowana
3	XVIII/125/2019	30-12-2019	w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Gminy Białogard	obowiązująca
4	XVIII/120/2019	30-12-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
5	XVIII/123/2019	30-12-2019	w sprawie uchylenia uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 30 czerwca 2016r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.	zrealizowana
6	XVIII/122/2019	30-12-2019	w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest Wójt Gminy Białogard	obowiązująca
7	XVIII/126/2019	30-12-2019	w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Miastu Białogard zadania publicznego w zakresie lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Białogard i na zawarcie porozumienia	obowiązująca
8	XVIII/124/2019	30-12-2019	w sprawie uchylenia uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Gminy Białogard dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Stanomino	zrealizowana
9	XVII/114/2019	02-12-2019	w sprawie zmiany Statutu Gminy Białogard	zrealizowana
10	XVII/115/2019	02-12-2019	w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie	obowiązująca
11	XVII/116/2019	02-12-2019	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2020 rok	zrealizowana
12	XVII/117/2019	02-12-2019	w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz wysokości tej opłaty na terenie Gminy Białogard.	obowiązująca
13	XVII/118/2019	02-12-2019	w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub na innej nieruchomości wykorzystywanej jedynie przez części roku na cele rekreacyjno- wypoczynkowe	obowiązująca
14	XVII/119/2019	02-12-2019	w sprawie określenia wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.	obowiązująca
15	XVI/106/2019	30-10-2019	w sprawie uchylenia uchwały Nr XXVIII/180/2016 Rady Gminy Białogard z dnia 23 września 2016 r. w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego	zrealizowana

			ograniczonego dz. nr 140/2 obręb ewidencyjny Podwilcze	
16	XVI /101/2019	30-10-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
17	XVI/103/2019	30-10-2019	w sprawie wyboru ławnika do Sądu Rejonowego w Białogardzie	zrealizowana
18	XVI/104/2019	30-10-2019	w sprawie zmiany składu osobowego Komisji Finansów i budżetu	zrealizowana
19	XVI/105/2019	30-10-2019	w sprawie zmiany składu osobowego Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia	zrealizowana
20	XVI/107/2019	30-10-2019	w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego lokalu mieszkalnego położonego w Białogórzynku	w trakcie realizacji
21	XV/97/2019	19-09-2019	w sprawie powołania zespołu do wyboru ławników	zrealizowana
22	XV/100/2019	19-09-2019	w sprawie Regulaminu wynagradzania nauczycieli	obowiązująca
23	XIV/94/2019	16-09-2019	w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Białogard	obowiązująca
24	XIII/93/2019	26-08-2019	w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie skargi Prokuratora Okręgowego w Koszalinie wraz z odpowiedzią na skargę	zrealizowana
25	XII/91/2019	22-08-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
26	XI/86/2019	25-07-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
27	XI/87/2019	25-07-2019	w sprawie niedochodzenia należności cywilnoprawnych przypadających Gminie Białogard, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100,00 zł	obowiązująca
28	XI/88/2019	25-07-2019	w sprawie zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard	zrealizowana
29	XI/89/2019	25-07-2019	w sprawie zmiany uchwały NR XLVII/302/2014 Rady Gminy Białogard z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności gruntowej na prawie własności	zrealizowana
30	XI/90/2019	25-07-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wdzierżawienie miejsc pod pojemniki na odzież, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy	obowiązująca
31	X/75/2019	21-06-2019	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Białogard wotum zaufania	zrealizowana
32	X/76/2019	21-06-2019	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2018 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2018 rok	zrealizowana
33	X/77/2019	21-06-2019	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Białogard absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2018.	zrealizowana
34	X/80/2019	21-06-2019	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Białogard oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1;września 2019 roku	obowiązująca
35	X/81/2019	21-06-2019	w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Białogard za pierwsze półrocze.	zrealizowana

36	X/82/2019	21-06-2019	w sprawie zasad udzielania dotacji celowych, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania z budżetu Gminy Białogard dla jednostek ochotniczych straży pożarnych.	obowiązująca
37	X/83/2019	21-06-2019	w sprawie udzielenia dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Pomianowie na dofinansowanie zakupu sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej oraz wyposażenia osobistego oraz ochronnego	zrealizowana
38	X/84/2019	21-06-2019	w sprawie udzielenia dotacji z budżetu Gminy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Stanominie	zrealizowana
39	X/85/2019	21-06-2019	w sprawie udzielenia dotacji dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Stanominie na dofinansowanie zakupu sprzętu informatyki i łączności, uzbrojenia i techniki specjalnej oraz wyposażenia osobistego i ochronnego	zrealizowana
40	X/79/2019	21-06-2019	w sprawie uchwalenia zmiany do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard na lata 2019-2034.	w trakcie realizacji
41	IX/62/2019	23-05-2019	w sprawie uchwalenia zmiany do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard na lata 2019-2034.	w trakcie realizacji
42	IX/61/2019	23-05-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
43	IX/63/2019	23-05-2019	w sprawie podjęcia przez Gminę Białogard współdziałania z innymi jednostkami samorządu zakresie wspólnej realizacji projektu partnerskiego	obowiązująca
44	IX/64/2019	23-05-2019	w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia-schronisku dla osób bezdomnych	obowiązująca
45	IX/65/2019	23-05-2019	w sprawie wzoru wniosku o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego	obowiązująca
46	IX/66/2019	23-05-2019	w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Białogard na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026”	obowiązująca
47	IX/67/2019	23-05-2019	w sprawie przekazania mienia komunalnego Sołectwu Moczyłki	zrealizowana
48	IX/68/2019	23-05-2019	w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie ewidencyjnym Rogowo	w trakcie realizacji
49	IX/69/2019	23-05-2019	w sprawie przekazania mienia komunalnego Sołectwu Rychowo	zrealizowana
50	IX/70/2019	23-05-2019	w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności przesyłu na prawie własności	niezrealizowana
51	IX/71/2019	23-05-2019	w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie ewidencyjnym Kłępino Białogardzkie	w trakcie realizacji
52	IX/72/2019	23-05-2019	w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, położonej w obrębie ewidencyjnym Lulewice	w trakcie realizacji

53	IX/73/2019	23-05-2019	w sprawie zmiany Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Regionalne Wodociągi i Kanalizacja z siedzibą w Białogardzie na obszarze Gminy Białogard na lata 2017-2020 w zakresie zadań planowanych dla Gminy Białogard na lata 2019 – 2020.	w trakcie realizacji
54	IX/74/2019	23-05-2019	w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec stosowanych wysokości stawek za dostawę wody i odbiór ścieków	zrealizowana
55	VIII/38/2019	25-03-2019	w sprawie uchwalenia zmiany do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard na lata 2019-2034.	w trakcie realizacji
56	VIII /37 /2019	25-03-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
57	VIII/40/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia Roczno Planu Pracy Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Gminy Białogard na 2019 rok.	zrealizowana
58	VIII/41/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia Roczno Planu Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Białogard na 2019 rok.	zrealizowana
59	VIII/42/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia Planu pracy Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy Białogard na 2019 r.	zrealizowana
60	VIII/43/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia Planu pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Rady Gminy Białogard na 2019 r.	zrealizowana
61	VIII/44/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Finansów i Budżetu na 2019 rok	zrealizowana
62	VIII/45/2019	25-03-2019	w sprawie zatwierdzenia Roczno Ramowego Planu Pracy Rady Gminy Białogard na 2019 rok.	zrealizowana
63	VIII/46/2019	25-03-2019	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2019	zrealizowana
64	VIII/47/2019	25-03-2019	w sprawie udzielenia upoważnienia Pani Adriannie Narkun Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie	zrealizowana
65	VIII/48/2019	25-03-2019	w sprawie gminnego programu wspierania rodziny na lata 2019 – 2021	w trakcie realizacji
66	VIII/49/2019	25-03-2019	w sprawie programu ostonowego „Pomoc w formie posiłku dla uczniów i dzieci udzielana na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola” na lata 2019 - 2023 w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023	w trakcie realizacji
67	VIII/50/2019	25-03-2019	w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy poprzez zmianę siedziby	zrealizowana
68	VIII/51/2019	25-03-2019	w sprawie zmiany nazwy Szkoły Podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy na: Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie.	zrealizowana
69	VIII/52/2019	25-03-2019	w sprawie ustalenia obwodu Szkoły Podstawowej im. Ppor Ryszarda Kuleszy w Pomianowie.	zrealizowana

70	VIII/53/2019	25-03-2019	w sprawie zmiany uchwały Nr XLIII/262/2017 w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowej sześciolletniej szkoły podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy w ośmioletnią szkołę podstawową	zrealizowana
71	VIII/54/2019	25-03-2019	w sprawie ustalenia obwodu Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Rogowie.	zrealizowana
72	VIII/55/2019	25-03-2019	w sprawie stwierdzenia przekształcenia dotychczasowej sześciolletniej szkoły podstawowej im. Jana Brzechwy w Rogowie w ośmioletnią szkołę podstawową	zrealizowana
73	VIII/56/2019	25-03-2019	w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2019.	zrealizowana
74	VIII/57/2019	25-03-2019	w sprawie uchwalenia na 2019 rok planu wydatków związanych z realizacją zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii	zrealizowana
75	VIII/58/2019	25-03-2019	w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej w Stanominie	zrealizowana
76	VIII/59/2019	25-03-2019	w sprawie określenia zakresu raportu o stanie gminy	zrealizowana
77	VIII/60/2019	25-03-2019	w sprawie wyboru delegata do Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania	zrealizowana
78	VIII/39/2019	25-03-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 105/10, położonej w obrębie ewidencyjnym Rychówko na rzecz dotychczasowego dzierżawcy	niezrealizowana (wnioskodawca odstąpił od zawarcia umowy)
79	VII/34/2019	12-03-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
80	VII/36/2019	12-03-2019	w sprawie przyjęcia informacji oraz wyrażenia poparcia dla działań Wójta dotyczących udziału Gminy Białogard w realizacji zadania polegającego na przebudowie drogi powiatowej Nr 1171Z Pomianowo – Kościernica.	zrealizowana
81	VI/27/2019	21-01-2019	w sprawie uchwalenia zmiany do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Białogard na lata 2019-2034.	
82	VI/26/2019	21-01-2019	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2019 rok	zrealizowana
83	VI/28/2019	21-01-2019	w sprawie podwyższenia kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania oraz określania zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023	w trakcie realizacji
84	VI/30/2019	21-01-2019	w sprawie uchwalenia Roczny Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019.	zrealizowana
85	VI/29/2019	21-01-2019	w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie kościoła filialnego pw. Chrystusa Króla w Pomianowie Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Białogórzynie	zrealizowana

86	VI/31/2019	21-01-2019	w sprawie zamiaru przekształcenia ośmioletniej Szkoły Podstawowej im Ppor. Ryszarda Kuleszy w Kościernicy poprzez zmianę siedziby z miejscowości Kościernica na miejscowość Pomianowo.	zrealizowana
87	VI/32/2019	21-01-2019	w sprawie udzielenia upoważnienia pełniącemu obowiązki Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie	zrealizowana
88	VI/33/2019	21-01-2019	w sprawie podjęcia przez Gminę Białogard współdziałania z Miastem Białogard w celu wspólnej realizacji zadania inwestycyjnego polegającego na budowie drogi rowerowej	w trakcie realizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BAW

Jacek Smoliński
Wójt Gminy Białogard